

Természetismereti szótár

Rječnik poznavanja prirode

A projekt a Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Programban, az Európai Unió társfinanszírozásával valósul meg.

Projekt sufinancira Europska unija u sklopu IPA prekograničnog programa Mađarska – Hrvatska

Magyarország-Horvátország
IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető	3
Dráva	4
Nyugat-Dráva	4
Közép-Dráva	4
Kelet-Dráva	4
Duna	5
Béda-Karapancsa	5
Kopácsi-rét	5
Természetismereti alapfogalmak	6
Szótár: ABC felsorolás	8
Szótár: Tematikus felsorolás	14
Szótár: Fajok	20
Térkép	26

SADRŽAJ

Uvod	28
Drava	30
Zapadni dio toka Drave	30
Srednji dio toka Drave	30
Istočni dio toka Drave	30
Dunav	31
Beda-Karapandža	31
Kopački rit	31
Osnovni pojmovi poznavanja prirode	32
Rječnik: Nabrajanje po abecednom redu	34
Rječnik: Nabrajanje po temama	40
Rječnik: Nabrajanje po vrstama	46
Karta	26

IRODALOMJEGYZÉK

- Standovár, T., Primack, R. 2001: A természetvédelmi biológia alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Dobos, T. 1990: Környezetgazdálkodás értelmező szótára. Veszprémi Akadémiai Bizottság
- Láng, I. (ed.) 1993: Környezet- és természetvédelmi lexikon I-II. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Hortobágyi, T., Simon, T. 2000: Növényföldrajz, társulástan és ökológia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Purger, J. J. (ed.) 2008: Biodiversity studies along the Drava River. University of Pécs, Pécs, pp. 328.
- Purger, J. J. (ed.) 2007: Priručnik za istraživanje bioraznolikosti duž rijeke Drave. Sveučilište u Pečuhu, Pečuh, pp. 248.

KORIŠTENA LITERATURA

- Standovár, T., Primack, R. 2001: A természetvédelmi biológia alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Dobos, T. 1990: Környezetgazdálkodás értelmező szótára. Veszprémi Akadémiai Bizottság
- Láng, I. (ed.) 1993: Környezet- és természetvédelmi lexikon I-II. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Hortobágyi, T., Simon, T. 2000: Növényföldrajz, társulástan és ökológia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Purger, J. J. (ed.) 2008: Biodiversity studies along the Drava River. University of Pécs, Pécs, pp. 328.
- Purger, J. J. (ed.) 2007: Priručnik za istraživanje bioraznolikosti duž rijeke Drave. Sveučilište u Pečuhu, Pečuh, pp. 248.

BEVEZETŐ

A természetvédelem minden esetben a természet szeretetéből indul ki. Fontos, hogy már egészen fiatalon megismerkedjen az ember a természeti környezet csodáival. Amikor megragadja a szemlélődő figyelmét egy szép madár vagy színpompás növény, akkor sokkal inkább magáénak tekinti azt a földet, amelyen jár.

A Magyarország-Horvátország IPA - Határon Átnyúló Együttműködési Program pályázatán a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a horvát Zeleni Osijek (Zöld Eszék) szervezet horvát-magyar nyelvű közös környezeti nevelési program megvalósítására nyert támogatást. A pályázat célja magyarországi horvát és horvátországi magyar fiatalok környezeti nevelési központjainak kialakítása, és az oktatáshoz szükséges segédanyagok elkészítése. Ez a kiadvány egy olyan oktatási segédanyag, amely a természeti értékek megismeréséhez, és a nyelvi problémák leküzdéséhez nyújt segítséget, megkönnyítve a gyerekek, osztályok, családok természetjárását a magyar-horvát határmenti területeken.

Reméljük, hogy a természetjárás során mindenki maradandó élményekkel gazdagodik, és hogy Ti, gyerekek elsajátítjátok a természetszerető értékrendet!

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Zeleni Osijek munkatársai

NATÚRA KÓDEX

- A kirándulásra, természetjárásra készülünk fel, s előre készítsük el mindazt, amit magunkkal akarunk vinni!
- Öltözetünk praktikus legyen, így elkerülhetjük a terep és az időjárás kellemetlenségeit! (Nem létezik rossz idő, csak rosszul öltözött természetjáró.)
- Az autót, motort hagyjuk a parkolóban, erdőszélen, aztán bóklásszunk gyalogosan tovább!
- Ne éktelenítsük el a természet szépségeit szeméttel: a hátizsákban visszafelé sem foglal több helyet, mint a kirándulás elején!
- Tüzet csak az erre kijelölt helyen gyújtunk. Mielőtt továbbindulunk, gondosan ellenőrizzük, hogy elaludt-e!
- A szabadban alkalmazkodjunk a természethez! Ne zavarjuk annak nyugalmát hangos, gondatlan magatartással!
- Források, patakok vizét ne szennyezzük! Ugye semmit nem mosunk, mosogatunk bele az élővízbe? A természet és az ott élők innák ténykedésünk levét!
- Ha természetjárás, kirándulás közben madárgyűrűre bukkanunk, küldjük el a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület címére!
- Hagyjunk úgy mindent a természetben, ahogy találtuk: fordítsuk vissza a felfordított követ, dobjuk vissza a tóba a kirántott hínárt!
- Mindig a kijelölt úton haladjunk, ne vágjunk át a földeken, erdőn, gyepeken!
- Ne hagyjunk árulkodó jeleket, amelyek a fészkekre, vackokra felhívhatják emberek vagy állatok figyelmét!
- Védett fajok minden fejlődési formája, minden körülmények között védett!
- Fokozottan védett területek látogatásához, illetve védett területeken való sátrazáshoz kérjünk engedélyt az illetékes természetvédelmi hatóságtól!
- Az összes forrás, barlang, víznyelő védelem alatt áll!
- Ne áruljuk el akárciknek, ha valahol érdekesre bukkantunk. Sokszor igaz az a mondás, hogy a titok, mihelyt két ember tud róla, nem titok többé!
- Gyűjtés helyett inkább fényképezzünk!

Dráva és Duna

DRÁVA

A Dráva Magyarország területét Órtosnál éri el és Matty közelében végleg távozik. A magyar-horvát államhatár csak ritkán egyezik a folyó vonalával, emiatt gyakoriak a bal parti horvát, illetve a jobb parti magyar területek. A gyorsan áramló, tiszta folyóvíz különleges állatvilágából a szávai vízcicsga, illetve a gerinctelen állatvilág egyik legértékesebb képviselője, a fokozottan védett drávai tegzes érdemel említést. A szitakötő-fauna szintén jelentős természeti érték, különösen az erdei szitakötő, a sárgalábú szitakötő és a csermely szitakötő előfordulása figyelemreméltó. A Drávában és mellékvizeiben a hazai halfajok mintegy háromnegyede előfordul (63 faj). Természetvédelmi szempontból elsősorban a védett, nemzetközi egyezményekben is szereplő halfajok az érdekesekek. Ezek közül különösen a fokozottan védett magyar és német bucó, a dunai ingola és a holtágakban helyenként megtalálható lápi póc érdemel említést. A további védett fajok közül figyelemreméltó a botos kölönte, selymes durbincs és a leánykancér folyóban élő stabil állománya. A Dráva a felső szakaszon dinamikus, változatos: zátonyokat és szigeteket épít különböző hordalék anyagából. A kavicszátonyokon és szigeteken különleges cserjék nőnek, mint például a hamvas fűz és a csermelyciprus. A homokos és iszapos hordalékokon pionir növényzet fejlődik, amelyben ritka növények, mint a palkasás, a háromélű káka és a parti nádtippan is előfordulnak kis számban. A Dráva a vízimadarak vonulásában, valamint telelésében meghatározó jelentőségű. A kavics- és sóderzátonyokon gyakori fészkelőmadár a kis lile, mely akár szabányi kiterjedésű zátonyon is megtelepszik. A kűszvágó csér telepesen fészkel, s közöttük helyenként a ritka kis csér is felfedezhető. A folyót kísérő partfalakban készíti fészkelőüreget a jégmadár, továbbá a telepesen fészkelő parti fecske és a gyurgyalag.

NYUGAT-DRÁVA

A Nyugat-Dráva Tájegység a Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakaszának Órtos és Heresznye közötti szakaszán található. Ezen kívül magába foglal több, a Natura 2000 hálózat részét képező, jelentős természeti értékekkel rendelkező természeti területet. A tájegység zákányi és őrtilos szakaszán több olyan növényfaj él, amely hazánkban csupán itt fordul elő, mint például a hármastevelű szellőrőzsa és a hármastevelű fogasir. További ritka, védett faj a nyugati ajtóscsiga, illetve a fokozottan védett, csak a Dráva vízrendszerében élő drávai tegzes. Az őrtilos víztúra táborhelyről indul az Órtilos tanösvény, amely mentén tájékoztató táblák nyújtanak információt a drávai szigetek és a folyó élővilágáról. A Gyékényes és Berzence között húzódó ártéri ligeterdő a nemzeti park egyik legértékesebb folyó menti ligeterdeje. Változatos élőhelyei a lapoktól a nedves réteken át a tölgy-kőrös-szil ligeterdőkig számos társulásnak adnak otthont. A mocsárrétek ritka, védett növénye a szibériai nőszirom és a kockásliliom. A ligeterdőkben fészkelnek a fekete gólyák, költ a rétisas, de szürke gém telepet is rejt az egyik nagy kiterjedésű fűzláp.

KÖZÉP-DRÁVA

A közép-drávai terület kiemelkedő fontosságú élőhelye a Barcsi Borókás, amely savanyú homoktalajon kialakult mészkerülő vegetáció. A borókák között először mohák, zuzmók, majd a magyar csenkesz állományai jelennek meg. A területen gyakran találkozhatunk a látogatók sisakos sáskáival, barna ásóbékával és zöld gyíkkal. Lefolyástalan területein láperdők alakultak ki, hazánkban csak itt találhatunk királyharasztot. Barcstól sétahajóval lehet Drávátamásiig utazni: menetközben a Csomoroszigeten a drávai szigetek élővilágával lehet ismerkedni. A Drávátamási Oktatási Központban egy szép kaszáló gyümölcsös tekinthető meg.

A Barcstól pár kilométerre lévő Dráva Kapu Bemutatóközpontban megtekinthető a Dráva természeti értékeit bemutató kiállítás, valamint az állattartó telep az őshonos háziállatokkal (szürkemarhák, hucul lovak, mangalicák). A Bemutatóközpont közelében indul az Üde Rétek tanösvény, amely a Rinya-patak árterére kalauzolja el a látogatókat. A tanösvény végén felállított madármegfigyelő toronynál lehetőség nyílik a vizes élőhely élővilágának tanulmányozására és madármegfigyelésre.

Közvetlenül a Dráva mellett található a nemzeti park szentborbási vendégháza, ahol napkollektor és szelektív hulladékgyűjtő kialakításával lehetőség nyílt a megújuló energiaforrások és a megfelelő hulladékkezelés megismerésére. A Dráva-mente legmagasabb partfala a Heresznyei magaspart, ami a parti fecskék és gyurgyalagok költőhelye. A magaspart tetejéről nyílik a legszebb kilátás a kanyargó folyóra. A közép-drávai területen jellemző emlős fajok a vidra, a vadmacska, az aranyakál és a hód.

KELET-DRÁVA

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Kelet-Dráva Tájegysége Péctől DNy-ra a 6-os számú főút és a Dráva között található. Területét a Dráva és a Fekete-víz alakította ki. Nagy kiterjedésű kemény- és puhafa ligeterdők, fáslegelők, kaszálórétek, lapok, mocsarak, holtágak rejtik a legjelentősebb természeti értékeket. A területen előfordulnak ritka és védett növények, mint pl. a kockásliliom, az agár- és vitézkosbor, a mocsári nőszirom, a kornistárnács és a magasszárú kocsord. Országosan védett természeti terület a Szentegáti Ósbükkös, amely hazánk legjelentősebb síkvidéki bükköse. A Bükkhát erdőrezervátum a Dráva-síkra jellemző, de az egyre fogyatkozó tölgy-kőrös-szil ligeterdők megőrzését szolgálja. A Fekete-vízben és a Drávában is megtalálta

életfeltételeit Európa legnagyobb rácsalója, a hód. A ligeterdők fészkelőhelyet nyújtanak a fekete gólyáknak, a barna- és vörös kányáknak, az örvös légykapóknak, a fekete harkályoknak és a közép fakopáncsoknak. A terület fontos turisztikai célpontja a Mattyi Madár Emlékpark, ami a hazánk területéről eltűnt – kipusztult vagy új élőhelyre vándorolt – madárfajoknak állít emléket.

DUNA

A Duna mentén a Sió-csatorna torkolatától a déli országhatárig húzódik a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság kezelésbe tartozó védett terület. Itt található Gemenc és Béda-Karapancsa. A Duna zátonyai durva homokból épülnek fel, az ilyen jellegű élőhelyen csigolya-bokorfüzesek és mandulalevelű bokorfüzesek találhatók. Az iszapos homokkal borított partokon, a holtágak mentén fűzligetek fordulnak elő, melynek jellemző növénye a nyári tőzike. Az eddigi kutatások 51 halfaj előfordulását bizonyították a dunai területen. A hullék közül a vízisiklót és a mocsári teknőst láthatjuk a leggyakrabban. Gemenc és Béda-Karapancsa madárvilágának fekete gólya és rétisas állománya európai jelentőségű.

BÉDA-KARAPANCSA

A Béda-Karapancsa Tájegység a Duna-Dráva Nemzeti Park dunai szakaszának déli részén terül el. A rendkívül értékes növény- és állatállománnyal rendelkező terület két fő részből áll. A bédai rész a Duna jobb partján húzódik, Mohácstól a déli országhatárig. A karapancsai rész a bal parton követi a folyamat, és magába foglalja a Karapancsai-halastavat is. Területe nagyrészt ártéri erdőkből, mocsarokból áll. A területnek különösen értékes részei a száz évnél idősebb öreg tölgyesek, valamint a vizes élőhelyek. Az öreg tölgyesek adnak otthont számos fokozottan védett madárfajnak, például a fekete gólyának, illetve a rétisasnak. A Duna árterein, holtágain hatalmas csapatokban tanyáznak a kanalasgémek, a nagy kócsagok és a kis kócsagok. Az emlősök közül kiemelkedően értékes a vidra és a vadmacska. A háborítatlan ártéri ligeterdőkben kockásliliom, jerikói lonc, valamint a firtós gyűrűvirág is előfordul. A mocsárrétek, legelők növényei a réti iszalag és a mocsári aggófű. A béda-karapancsai terület legfontosabb tematikus múzeuma a kölkedi Fehér Gólya Múzeum, ahol terepi elemekkel beépített kiállítóterem mutatja be a fokozottan védett fehér gólyák élőhelyét és életmódját. A múzeum rendszeres helyszíne oktatóprogramoknak, melyek során természetismereti és természetvédelmi foglalkozásokon vehetnek részt a gyerekek.

KOPÁCSI-RÉT

A horvátországi Kopácsi-rét Európa egyik legjelentősebb vizes élőhelye, ami nagyjából a magyar-horvát határtól a Duna-Dráva torkolatig terjedő területet foglalja magába. Természetes állapotának, biológiai sokféleségének, valamint tudományos és ökológiai értékének köszönhetően egy része speciális zoológiai rezervátum. Nemzetközi jelentőségét jelzi, hogy a nemzetközileg is jelentős vizes élőhelyek listájára is felkerült a Ramsari egyezmény alapján. A száraz és vizes felszín (a legnagyobb tavak a Kopácsi és a Szakadás) összetett mozaikot képeznek, amelynek a mintázata adott pillanatban leginkább a Dunából és részben a Drávából befolyó víz mennyiségétől függ. A két folyót csatornák, fokok kötik össze és a réten belül összetett hálózatot képeznek. A gyakori áradásoknak és a mikrodomborzatnak köszönhetően a Kopácsi-rét területén különböző típusú erdei, mocsári és vízi növényzet fejlődik. A legnagyobb területet az áradásokat jól tűrő fehér füzekből álló puhafa ligetek alkotják. Ezt követik a fehér és fekete nyár ligetek. A magasabban fekvő kisebb területeken kocsányos tölgy és gyertyán állományai találhatók. A hatalmas területeken elterjedt magassásos és nádas jellegzetes tájképet kölcsönöz a rétnak. A mellékágakban, sekély állóvizekben a lassan folyó csatornák szélét a lebegő hínár zöld szőnyege borítja: leggyakoribbak a békalencsék társulásai, valamint kisebb borítással a kis békalencse és a moszatpáfrány. A békaszlók néha az egész kopácsi tavat benövik. A legnagyobb vízfelületeket a tündérfátyol és a vízi-lófark társulásai borítják. A mélyebb vízben nő a fehér tündérróza, a sárga vizeitök és a sulyom. Az ártéren kívüli láposodó csatornáknak előfordul a békalliom. A csendes vízü morotvákban helyenként jellemző a metyélfű és a rucaöröm, melyek jégkorszaki maradvány fajok.

A gerinctelen állatokat több mint 800 faj képviseli, különlegesség a kopácsi folyamikagyló, amelynek egyedei csak itt találhatóak meg.

A Duna-delta után ez a 23 000 hektáros terület a második legjelentősebb ívóhely a Dunán. Eddig 44 halfaj előfordulását bizonyították, ami kivételes fajgazdagságot jelez. A rét területén 285 madárfajt figyeltek meg, amelyek közül 141 itt is fészkel. A legszembetűnőbb kolóniát a kócsagok, a kormoránok, a csérek és a bíbicek alkotják. A ritka rétisas és a fekete gólya itt gyakran megfigyelhető. A Kopácsi-rét fontos telelőhelye és pihenőhelye számos vonuló madárfajnak. Gyakran több száz ezer madár tartózkodik itt.

Természetismereti alapfogalmak

TERMÉSZETISMERETI ALAPFOGALMAK

Természet: olyan élettelen és élő tárgyak összessége, amelyek a Föld és az élet fejlődése során jöttek létre.

Környezet: az élőlények és az ezeket körülvevő élő és élettelen tényezők összessége.

Természetvédelem: a ritka természeti értékek (élőlények, természetes életközösségek, élőhelyek, természetes és természetközeli területek), valamint a tudományos és kulturális szempontból kiemelkedő jelentőségű értékek védelmére, megőrzésére és fenntartására irányuló tevékenység.

Környezetvédelem: olyan tevékenységek és intézkedések összessége, amelynek célja a környezet veszélyeztetésének, károsításának, szennyezésének megelőzése, a kialakult károk megszüntetése és az eredeti állapot helyreállítása.

Természetvédelem feladatai: a természet megóvása az élő és élettelen károsítóktól, valamint a károsító emberi tevékenységtől. A természeti értékek és a fennmaradásukhoz szükséges környezet helyreállítása.

Természetvédelmi őr (ranger): az állami természetvédelmi őr a nemzeti park igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának tagja, intézkedésre jogosult, egyenruhával és megfelelő szolgálati eszközökkel felszerelt hatósági személy. Alapvető feladata a természeti értékek és területek, kiemelten a védett természeti értékek és a védett természeti területek hatósági őrzése.

Biológiai sokféleség (biodiverzitás): az élővilág változatossága, amely magában foglalja az élő szervezetek genetikai (fajon belüli), valamint a fajok és életközösségeik közötti sokféleséget, és maguknak a természeti rendszereknek a sokféleségét.

Élőhelyek: táplálkozáshoz, pihenéshez és szaporodáshoz szükséges természeti adottságok különleges szerveződése – létfontosságúak a madarak és egyéb állat- és növényfajok fennmaradása szempontjából.

Nemzeti park: olyan nagyobb kiterjedésű, természeti adottságaiban lényegesen meg nem bolygatott területek, melyeknek elsődleges rendeltetése a különleges jelentőségű természetes növény- és állattani, földtani, víztani, tájképi és kultúrtörténeti értékek védelme. Fontos feladat továbbá a biológiai sokféleség és természeti rendszerek zavartalan működésének fenntartása, a tudományos kutatás, az oktatás és a pihenés elősegítése.

Tájvédelmi körzet: jellegzetes természeti, tájképi adottságokban gazdag, nagyobb, általában összefüggő terület, tájrészlet, ahol az ember és a természet kölcsönhatása esztétikai, kulturális és természeti szempontból jól megkülönböztethető jelleget alakított ki, és elsődleges rendeltetése a tájképi és a természeti értékek megőrzése.

Természetvédelmi terület: jellegzetes és különleges természeti értékekben gazdag, kisebb összefüggő terület, amelynek elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme. (A védett láp, szikes tó természetvédelmi területnek minősül.)

Természeti emlék: valamely különlegesen jelentős egyedi természeti érték, vagy képződmény és annak védelmét szolgáló terület.

Natura 2000: az Európai Unió által létrehozott olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely tengeri és szárazföldi területekből áll. Közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, ahol a vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül biztosítják a biológiai

sokféleség megóvását, hozzájárulva az élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartásához, illetve helyreállításához.

Védett fajok: azoknak a ritka vagy veszélyeztetett fajoknak a csoportja, amelyek gyűjtése, értékesítése, rongálása büntetést von maga után.

Fokozottan védett fajok: olyan fajok, amelyeket a jelenlegi élővilág megőrzése érdekében vontak védelem alá. A fokozottan védett növényeknél és állatoknál a védelem kiterjed az ország egész területére, a faj minden egyedére és bármelyik fejlődési stádiumára.

Közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok: azok az élőhelytípusok az EU országain belül, amelyeket természetes elterjedési területükön az eltűnés veszélye fenyeget, és elterjedési területük zsugorodása vagy korlátozott elterjedésük következtében kis területen fordulnak elő.

Közösségi jelentőségű fajok: olyan veszélyeztetett vagy sérülékeny fajok, amelyek ritkák, azaz kis állományaik léteznek, körülhatárolt földrajzi területen alacsony sűrűségben fordulnak elő, vagy különös figyelmet igényelnek speciális élőhelyigényük miatt.

Reliktum fajok: olyan fajok, amelyek egy régebbi korban gyakoriak voltak, de a környezeti tényezők megváltozása miatt a legtöbb helyről kihaltak, ezért a mai előfordulásuk csak szórányos.

Endemikus fajok: olyan fajok, melyek csak bizonyos korlátolt területen fordulnak elő, azon kívül nem találhatók. Többnyire kis területen elterjedtek.

Veszélyeztetett faj: egy élőlény (faj) populációja a kis egyedszám miatt, a környezet megváltozása, a predáció vagy a paraziták nyomása miatt veszélyben van.

Invazív fajok: behurcolt faj, melynek egyedei az új környezetben, ahol korábban természetesen nem

fordultak elő, most emberi beavatkozás nélkül szaporodnak és jelentős populációkat hoznak létre.

Ramsari terület: a madarak számára fontos vizes élőhely, mely a Ramsari konvenció, azaz a mocsaras élőhelyek védelméről szóló nemzetközi egyezmény alapján védett.

Ritka faj: olyan élőlény, amely ritka, kis földrajzi elterjedésű, vagy nagyobb területen, de csak kis egyedszámban fordul elő.

Vörös könyv: olyan dokumentum, amely tartalmazza az összes ritka és veszélyeztetett állat-, növény- és gombafajt, valamint a háziállatok és haszonnövények ritka fajtáit.

Faj: élőlények természetes populációi, melyek egymás között szaporodnak, általában hasonlítanak egymásra és közös genetikai készletük van.

Tájjidegen faj: faj, amely eredetileg nem tartozik az adott terület ökológiai rendszerébe, hanem véletlen behurcolással, vagy szándékos betelepítéssel került oda.

Beavatkozás a természetbe: minden ideiglenes vagy állandó emberi beavatkozás, mely a természet egyensúlyát megbontja, ha ez a tevékenység nem a természet megőrzését szolgálja.

Fogzaldalkodás: az árvíz elleni védekezés hagyományos formája, melynek lényege, hogy a folyóvizet fokokkal (árkokkal) a régi folyómedrekbe, morotvákba, mélyedésekbe irányították. Ezzel a halaknak ívőhelyet, az embereknek halászati és öntözési lehetőséget biztosítottak.

Szótár: ABC felsorolás

magyar	horvát	magyar	horvát
A-Á		A-Á	
ág	grana	csapás	staza
agancs	rog (koštani)	csáprágó	klješтари
agrár táj	poljoprivredni krajolik	cserébogár	hrušt
agyag	glina	cserje	grm
akol	tor	cserjés	šikara, grmlje
alámosni a partot	podrovati obalu	cserjeszint	sloj grmlja
alapkőzet	matična stijena	csermely	potočić
aljazaton lévő	pridneni	csezelevél	lap
állattartás	uzgajanje životinja	csiga	puž
állkapocs	donja vilica	csigolya	pršljen, kralješac, dio kralješnice
állóvíz	stajaćica	csikó	ždrijebe
anyag lerakódás	deponiranje materijala	csipni	bosti
anyatej	majčino mlijeko	csipés	ubod
áradás	bujica	csira	klica
áradási dinamika	režim plavljenja, dinamika plavljenja	csonthéjas	koštunica
áramlás	strujanje	csöndör	pastuh
árapasztó csatorna	oteretni kanal	csőr	kljun
arborétum	arboretum	csupasz partok és zátonyok	neobrasle obale i sprudovi
árhullám	vodni val	csuszamlás	klizište
árok	jarak, kanalic	csüd	pisnica, pisak
áramlat	strujnica	D	
ártér	poplavno područje	dagonya	barica, kaljuga u kojoj se valjaju divlje svinje
ártéri élővilág	živi svijet u poplavnom području	darázs	osa
átváltozás	preobrazba	dél	jug
B		denevér	šišmiš
báb	kukuljica	dér	inje
bajusz	brkovi	dió	orah
bak	mužjak	disznó/sertés	svinja
bányató	jezero na iskopištu	domb	brdo
barka	resa, maca	domborzat	reljef
barlang	pečina	dombvidék	pobrdje, brdovito područje
barna	smeđi	Dráva-sík	dravska ravnica
beavatkozás	zahvat	Dráva-mente	područje uz Dravu
beavatkozási terület	úže područje zahvata	E-É	
becő	komuška	ebihal	punoglavac
beerdősülés	pošumljavanje	égeres	šuma johe
begy	volja	égeres láperdő	cretna šuma johe
béka	žaba	égeres mocsárerdő	močvarna šuma johe
bemutatóhely	izložbeni prostor	égerláp	cretna šuma johe
berek	cretno, močvarno područje	égerliget	šumarak johe
bibe	njuška, vršni dio tučka	egyszerű levél	jednostavan list
bibeszál	vrat tučka	egyszikű növény	jednosupnica
bika	bik	ék alakú csőr	šiljati kljun
bimbó	cvjjetni pupoljak	elegyfa	primješana vrsta drveća
bioszféra rezervátum	rezervat biosfere	elevenszülő	živородni
bocskor	vrčasti gomolj na bazi drške pečurke	élővilág	živi svijet
bogár	kornjaš	elvirágozni	precvjetati
bogyó	boba	emlékmű	spomenik
bokorfűz	grmasta vrba	ér (mint kis csermely)	potočić
bokorfűzes	grmlje vrba	erdei út	šumski put
borda	rebra	erdész	šumar
borjú	tele	erdő	šuma
botanikai ritkaság	botanička rijetkost	erdőirtás	krčenje šume
botanikus kert	botanički vrt	erdőrezervátum	šumski rezervat
bődönhajó	plovilo načinjeno od izdubljenih trupaca	ernyő	štitac
bögöly	obad	eső	kiša
bőr	koža	észak	sjever
bőrlégzés	kožno disanje	etető	hranilište
buga	metlica	F	
bükkös	bukova šuma	fa	drvo
C-Cs		faggyúmirigy	lojna žlijezda
civil szervezet	nevladina udruga	fakitermelés	sječa drveća
csacsi	magare	familia	porodica
csáp	ticalo	fás legelő	pašnjak s pojedinačnim drvećem

magyar	horvát	magyar	horvát
fásszárú	drvenast	gyökérgumó	gomolj
fauna	fauna	gyökérszet	korijenov sustav
fedőszárny	pokrilije	gyöktörzs	rizom, podanak, podzemno stablo
fehér	bijelo	gyűjtőgetés	sakupljanje
fej	glava	H	
fejtor	glavopršnjak	hagyásfa	usamljeno, rijetko drveće
feldarabolódás	fragmentacija	hagyma	lukovica
félsziget	poluoatok	hajó út, hajózási útvonal	plovni put
felszínalatti víz	podzemna voda	hajózás	plovidba
felszíni víz	površinska voda	hajtás	izdanak
festett kazettás templom	crkva s drvenim oslikanim stropom	hal	riba
fészek	gnijezdo	halastó	ribnjak
fészekhagyó	potkušac (mladunac koji napušta gnijezdo)	halom	uzvišenje
fészeklakó	čučavac (mladunac koji se zadržava u gnijezdu)	hangya	mrav
fészekvirágzat	glavica	harangláb	zvonik
fészkelés	gnjézdjenje	haraszt	paprat
fészkelő	gnjézdarica	harmat	rosa
fészkelőhely	gnjézdiliste	háromkarjú levél	troreznjevit list
feszület	raspelo	hatástanulmány	studija prihvatljivosti utjecaja zahvata za prirodu
fióka	mladunac	ház	kuća
flóra	flora	hegy	planina
fogazat	zubalo	hegyvidék	planinsko područje
fok	kanal koji spaja mrtvaju s rijekom	helyi védelem	lokala zaštita
fokozottan védett	strogo zaštićen	hernyó	gusjenica
fokozottan védett faj	strogo zaštićena vrsta	hibernáció	hibernacija, zimski san
folyam	velika rijeka	híd	most
folyam mellékág	rukavac rijeke	hínár	vodena vegetacija zakorjenjenih i plutajućih biljaka
folyó	rijeka	hínárnövény	vodena biljka, vodenjara
folyó sziget	riječni otok, ada	hódvár	sklonište koje gradi dabar
folyószabályozás	regulacija rijeke	holtág	mrtvaja, mrtvica
folyózív	tekućica	holtágak feltöltődése	nakupljanje mulja i zarastanje mrtvaje
fontos madarérlőhelyek	stanista važna za ptice	holtmeder	mrtvi rukavac
forrás	izvor	homoki tölgyes	hrastova šuma na pijesku
forrás	fotograf	homokkő	pješčanik
földigiliszta	obična gujavica	hordalék	naplavina, nanos
földmérés	geodezija	hordalék lerakódás	odlaganje nanosa
földvár	zemljana utvrda	hordalék szállítás	pronos nanosa
fullánk	žalac, žaoka	hordalékkúp	riječni nanos
fű	trava	horgász	ribič
fűl	uho	horhos	kanal nastao erozijom
fűrt	grozd	hullámtéri erdő	šuma u polju
fűzláp	vrbk na cretu	hüvelytermés	mahuna
fűzliget	vrbova šuma	I-I	
fűz-nyár ligeterdő	vrbovo-topolova šuma	időnkénti vízfolyás	povremena tekućica
G-Gy		ikra	ikra
galériaerdő	galerijska šuma u poplavnoj ravlini	illat	miris
gallér	ovratnik	istálló	štala
gally	grancica (izbojak)	iszap	mulj
gazdasági érték	gospodarska vrijednost	iszapos part	muljevita obala
gémeskút	deram	ívás	mriješćenje
gerincoszlop	kralješnica	ízeltláb	člankonožac
gida	jare, lane (mladunac koje ili srne)	J	
gödölye	jare, lane	járóláb	udovi za kretanje
gödör	jama	jég	led
göte	vodenjak	jerke	jednogiđisnje janje
gulya	stado krava	K	
gumós zápfog	kutnjak s kvrzicama	kağyló	školjka
gyékényes	sastojina rogoza	kalap	klobuk
gyep	travnjak	kalász	klas
gyepszint	sloj prizemnih biljaka	kan	mužjak svinje, vepar
gyertyános tölgyes	hrastovo - grabova šuma	kanca	kobila
gyógynövény	ljekovita biljka	kápolna	kapela
gyomor	želudac	kaszálás	kosidba, košnja
gyökér	korijen		

Szótár: ABC felsorolás

magyar	horvát
kaszálórét	livada košanica
kavics	šljunak
kavicsbánya	šljunčara, iskopište šljunka
kavics hordalék	šljunčani nanos
kecske	koza
kecskebak	jarac
kehelyszem	peharasto oko
kék	plavo
kelet	istok
keményfaliget	šume tvrdih listača
kéreg	kora
kerekeskút	bunar
kerékpár	bicikl
kerékpározás	vožnja biciklom
kérész	tular
kereszt	križ
kérődzés	preživanje
kérődző	preživač
kételtű terelő átjáró	prolaz kojim se usmjerava kretanje vodozemaca
kétszikű növény	dvosupnica
kifejlés	razvoj
kifejlett rovar	odrasli insekt (imago)
kikötő	luka, pristanište
kilátó	vidikovac, osmatračnica
kinyílni	otvarati se
kirándulás	izlet
kiránduló	izletnik
kis víz	niska voda, mala voda
kitin	kitin
kitinpáncél	kitinski oklop
kitinszőr	kitinska dlaka
kivitelezési terv	izvedbeni plan
kloaka	nečisnica (kloaka)
koca	prасica, svinja
kolostor	samostan, manastir
komp	skela
kopoltyú	škrge
kopoltyúfedő	škržni poklopac
koponya	lubanja
korona	kruna
kos	ovan
kő	kamen
környezet	okoliš
környezet szennyezés	onečišćenje okoliša
környezeti kockázat	okolišni rizik
környezetvédelem	zaštita okoliša
közösség	zajednica
kultúrsivatag	krajolik siromašan prirodnim vrijednostima
kúp alakú csőr	čunjasti kljun
kutatóház	istraživačka stanica
L	
láb	noga
ladik, csónak	drveni čamac ravnog dna
lágyhéjú tojás	opnasto jaje
lágyszárú növény	zeljasta biljka
láp	cret
láperdő	cretna šuma
lapi faj	cretna vrsta
lápért	livada na cretu
lápteknő	cretno korito
láptó	cretno jezero
lárva	ličinka
láttnivaló	znamenitost
lebegő hínár	vegetacija plutajućih biljaka

magyar	horvát
lecsapolás	melioracijski zahvat
lefolyástalan víz	stagnirajuća voda
legelő	pašnjak
legelőerdő	šuma koja služi kao pašnjak
legeltetés	ispaša
legeltető állattartás	uzgajanje stoke ispašom
légy	muha
lejtőlemosás	spiranje padine
lemezes csőr	pločasti kljun
lepelcimpa	režanj listića ocvijeća
lepellevél	listić ocvijeća
lepustulás forma	oblik erozije
levél	list
levélalap	baza lista
levélhüvely	lisni rukavac
levélke	palistić
levéllemez	plojka
levélnyel	lisna peteljka
levéltag	dio lista
ligeterdő	šuma na poplavnom području
ló	konj
lóhere	djetelina
lombhullató erdő	širokolisna listopadna šuma
lombkorona	krošnja
lomblevél	list
lombosmoha	lisnata mahovina
lőszfal	lesni zid
lősztölgyes	hrastova šuma na lesu
M	
madárgyűrűzés	prstenovanje ptica
madármegfigyelő torony	toranj za promatranje ptica
madárvonulás	selidba ptica
mag	sjeme
magasles	čeka, toranj za promatranje divljači
magaspart	visoka obala
magassárrét	livada visokih šaševa
magház	plodnica
makk	žir
makkocska	oraščić
malac	prase
meander	meandar
meanderezés	meandriranje
medence	bazen
meder	korito
mederbevágódás	usjeci riječnog korita
megporzás	oprašivanje
megtermékenyítés	oplodnja
méh	pčela
méhészet	pčelarstvo
mellékvíz	pritok
meszhéjú tojás	jaje s ljuskom, kod ptica
mészkerülő erdő	šuma na tlu siromašnom vapnecem
mészkerülő homoki gyepek	travnjak na pijesku siromašnom vapnecem
metezőfog	sjekutić
mézfejtő	žlijezda, nektarij
mikroklima	mikroklima
mikroszkóp	mikroskop
mindenevő	svezder
mocsár	močvara
mocsári erdő	močvarna šuma
mocsárrét	močvarna livada
művelési ág váltás	prenamjena zemljišta
N-Ny	
nád	trska
nádas	tršćak

magyar	horvát
napfény	sunčevo svjetlo
nedves rét	vlažni travnjak
négyzetkilométer	četvorni kilometar
nektár	nektar
nektárium	nektarij
nemesfűz	hibridne vrbe
nemesnyár	hibridne topole
nemesnyír	hibridne breze
nemzeti park	nacionalni park
növényevő	biljojed
növénytan	botanika
nyár	ljet
nyelv	jezik
nyíres-borókás	zajednica borovnice i breze
nyugat	zapad
nyú	gnjida

O-Ó

odú	duplja
odúlakó	dupljarica
oktatósi program	nastavni program
oldalvonal	bočna pruga
Ormánság	nizinsko područje uz lijevu obalu Drave u mađarskoj Baranji
orr	nos

Ö-Ő

ökológiai központ	ekološki centar
öntéstalaj	aluvij
őrlófog	kutnjak
örv	pršljen na stablu biljaka
örvény	vtlog, vir
őshonos faj	zavičajna vrsta
ősláp	iskonski, prastari cret
ösvény	staza
ősz	jesen
összecsukódik	zatvarati se
összetett gyomor	složeni želudac
összetett levél	složeni list
összetett szem	sastavljeno (mrežasto) oko
özönnövény	invazivna biljka

P

pajor	ličinka hrušta
páncél	oklop
panoráma	panorama
páratlanujjú patás	kopitar
park	park, perivoj
parlag	tratina, neobrađena njiva
párosujjú patás	dvopapkar
part	obala
partfal	obalni zid
parti	priobalni
parti növényzet	vegetacija vodenih rubova
pata	kopito
patak	potok

magyar	horvát
pázsitfű	trava
pete	jaje
petecsomó	hrpice jaja
pikkely	krljučst
piros	crven
pocsolya	lokva
pók	pauk
pollen (virágpor)	polen (pelud)
pontszem	točkasto oko
portok	prašnica (peludnica)
porzó	prašnik
porzósál	prašnička nit
potroh	zadak
potrohláb	začane noge
puhafaliget	šuma mekih listača
puhafás ligeterdő	šuma mekih listača

R

ragadozó	grabežljivac
rák	rak
redős zápfog	kutnjaci sa naborima
régészeti lelőhely	arheološko nalazište
repülés	letenje
rezervátum	specijalni rezervat
róka	lisica
rovar	kukac
rügy	cvjetni pupoljak

S-Sz

sárga	žut
sarjerdő	šuma iz izbojaka
sáska	šaška, skakavac
sásos	sastojine šaša
semlyék	biljni pokrov na cretu između busenova šaša
sétaút	krstarenje (brodom), šetnja
sikló	guž, smuk
sodrás	matica toka, brzak
sózó	soliste za divljač
spóra	spora
spóratartó lemez	listić (lamela)
spóratartó nyél	kopča
spóratok	sporangija
suta	srna
szakvezetés	stručno vodstvo
szálfű	trava koja ne stvara busen
szamár	magarac
szár	stablo
szárazgyep	suhi travnjak
szárny	krilo
szarv	rog (rožnati)
szarvas	jelen
szarvasbögés	rika jelena
székelykapu	kapija od rezbarenog drveta, u tradiciji mađara u Rumuniji
szem	oko
szemfog	očnjak
szemtermés	pšeno
sziget	otok, ada
szikla	stijena
sziklevél	supka, kotiledon
szintest	plastid
szíromlevél	latica
szitakötő	vretenac, vilin konjic
szoptatás	dojenje
szóró	mjesto na koje lovci prosipaju hranu da privuku divljač radi odstrela
szöcske	konjic, skakavac

Szótár: ABC felsorolás

magyar	horvát
szőlőcukor	groždani šećer
szőr	dlaka
szúnyog	komarac
szurdok	klisura, klanac
T-Ty	
táj	krajolik, krajobraz
tájegység	krajobrazna cjelina
tájékozódás	informiranje
tájékoztató tábla	oglasna ploča
táji érték	krajobrazna vrijednost
távlasztó	područje razdvajanja krajolika
távédelmi körzet	zaštićeni krajolik
talpasház	kuća na gredama, „na počeku”
tanösvény	poučna staza
tarvágás	dovršni sijek većih šumskih površina
tavaszi	proljeće
tegzés	tular
tehen	krava
teknős	kornjača
tél	zima
település	naselje
téli álom	zimski san
temető	groblje
templom	crkva
tépcső	kljun za deranje
tépfog	zubi derači
térkép	karta
termés	plod
természet	priroda
természetbúvár	prirodoslovac
természeti értékek	prirodne vrijednosti
természeti örökség	prirodna baština
természetvédelem	zaštita prirode
természetvédelmi terület	zaštićeno područje
Természetvédelmi, környezetvédelmi Egyesület „Zöld Eszék”	Udruuga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek
termő	plodnica
toboz	češer
tocsogó	barica
tojás	jaje
toktermés	čahura, tobolac
toll	pero
tollazat	perje
tor	prsa
torzsa	klip
tőkocsány	stablo koje nosi cvjetove
tölgyl-köris-szil ligeterdő	šuma hrasta jasena i brijesta
töltés	nasip
tönk	držak pečurke
törzs	stablo, trup
tőzeg	treset
tőzegeződő talaj	tlo sa nakupljanjem treseta
tőzegláp	tresetište
tűzoltó halászat, vadászat	nekontrolirani izlov
túraútvonal	izletnička ruta
turzásgát	sprud nastao nanošenjem pjeska i mulja
tutaj	splav
tücsök	šturak, cvrčak, zrikavac
tüdő	pluća
tűhegyes fog	šiljast zub
tülevél	igličasti list
tülök	šupalj rog kod govoda
U-Ű	
uszadék	naplavine

magyar	liumáti
úszóhártya	plivajuća kožica
úszóhínár	slobodno plivajuće površinske zajednice
úszóláb	vodenih biljaka
úszóláp	peraja
út	plutaajući cret
út	put
Ű-Ű	
űde rét	vlažni travnjak
űledék	sediment, talog
űrűlek	izmet
V	
vadász	lovac
vadátjáró	prolaz za divljač
vadbefogó	ogradeni prostor za hvatanje divljači
vágásra érett	sječive zrelosti
vak	sljep
vakond	krtica
vályog	glineno blato za gradnju
vályogfal	zid od nabijene zemlje
vár	utvrda, tvrđava
várdomb	brdo s utvrdom na vrhu
várrom	ruševine utvrde
védett faj	zaštićena vrsta
vedlés	linjanje
vér	krv
vérszívó	krvopija
vessző	prut
virág	cvijet
virágfűzér	resa
virágkocsány	cvjetna stapka
virágpor	pelud, pollenov prah
virágzat	cvat
víz	voda
vízállás	vodostaj
vízcsépp	kap vode
vízfolyás	vodotok
vízfolyás sebessége	brzina tečenja, brzina vodenog toka
vízgyűjtő	slivno područje
vízhatlan tollazat	nepromočivo perje
vízínóvény	vodena biljka
vízimalom	mlin
vízipáfrány	vodena paprat
vízitúra	spuštanje kanuom, kajakom niz rijeku
vízminőség vizsgálat	istraživanje kvalitete vode
vízmosás	udubljenje nastalo proticanjem vode
víznyelő	jaruga
vízározó	akumulacijsko jezero
vízelenítés	odvodnja
víztest	vodno tijelo
vízűkőr	vodno lice
vízszennyezés	onečišćenje voda
völgy	dolina
völgyalja	dno doline
völgyfal	strana doline
völgytalp	podnožje doline
Z-Zs	
zátony	sprud
zátonysziget	ada, rječni otok
zöld	zeleno
zúzmara	inje
zuzmó	lišaj
zsákmány	plijen
zsilip	ustava
zsembék	busen
zsembékos	busenasta vegetacija

Szótár: tematikus felsorolás

magyar	horvát	magyar	horvát
ÁLTALÁNOS FOGALMAK	OPĆI POJMOVI		
agrár táj	poljoprivredni krajolik	félsziget	poluotok
agyag	glina	felszínalatti víz	podzemna voda
akol	tor	felszíni víz	površinska voda
alámosni a partot	podrovati obalu	festett kazettás templom	crkva s drvenim oslikanim stropom
aljazaton lévő	pridneni	ferszület	raspelo
állattartás	uzgajanje životinja	fokozottan védett	strogo zaštićen
anyag lerakódás	deponiranje materijala	fokozottan védett faj	strogo zaštićena vrsta
áradás	bujica	folyósabályozás	regulacija rijeke
áradási dinamika	režim plavljenja, dinamika plavljenja	folyóvíz	tekućica
áramlás	strujanje	fontos madárelőhelyek	stanista važna za ptice
árapasztó csatorna	oteretni kanal	fotós	fotograf
árhullám	vodni val	földmérés	geodezija
áramlat	strujnica	földvár	zemljana utvrda
ártéri élővilág	živi svijet u poplavnom području	gémeskút	deram
barna	smeđi	gyűjtögetés	sakupljanje
beavatkozás	zahvat	hajó út, hajózási útvonal	plovni put
beavatkozási terület	uže područje zahvata	hajózás	plovidba
beerdősülés	pošumljavanje	halom	uzvišenje
bemutatóhely	izložbeni prostor	harangláb	zvonik
bioszféra rezervátum	rezervat biosfere	harmat	rosa
botanikai ritkaság	botanička rijetkost	hatástanulmány	studija prihvatljivosti utjecaja zahvata za prirodu
bődönhajó	plovilo načinjeno od izdubljenih trupaca	ház	kuća
civil szervezet	nevladina udruga	hegy	planina
csapás	staza	hegyvidék	planinsko područje
csipni	bosti	helyi védelem	lokalna zaštita
csipés	ubod	hibernáció	hibernacija, zimski san
csuszamlás	klizište	híd	most
dél	jug	hődvár	sklonište koje gradi dabar
dér	inje	homokkő	pješčanik
domborzat	reljef	hordalék szállítás	pronos nanosa
dombvidék	pobrđe, brdovito područje	hordalékkúp	riječni nanos
Dráva-sík	dravska ravnica	horgász	ribič
Dráva-mente	područje uz Dravu	illat	miris
élővilág	živi svijet	istálló	štala
emlékmű	spomenik	iszap	mulj
ér (mint kis csermely)	potočić	jég	led
erdei út	šumski put	kápolna	kapela
erdész	šumar	kaszálás	kosidba, košnja
erdőrezervátum	šumski rezervat	kavics	šljunak
eső	kiša	kavicsbánya	šljunčara, iskopište šljunka
észak	sjever	kavics hordalék	šljunčani nanos
etető	hranište	kék	plavo
fakitermelés	sječa drveća	kelet	istok
féhér	bijelo	kerekeskút	bunar
feldarabolódás	fragmentacija	kerékpár	bicikl
		kerékpározás	vožnja biciklom
		kereszt	križ
		kikötő	luka, пристаниšte
		kilátó	vidikovac, osmatračnica
		kinyíltni	otvarati se
		kirándulás	izlet
		kiránduló	izletnik
		kis víz	niska voda, mala voda
		kivitelezési terv	izvedbeni plan
		kolostor	samostan, manastir
		komp	skela
		korona	kruna
		kő	kamen
		környezet	okoliš
		környezet szennyezés	onečišćenje okoliša
		környezeti kockázat	okolišni rizik
		környezetvédelem	zaštita okoliša
		közösség	zajednica
		kultúrsvatag	krajolik siromašan prirodnim vrijednostima

magyar	horvát	magyar	horvát
kutatóház	istraživačka stanica	tájékozódás	informiranje
ladik, csónak	drveni čamac ravnog dna	tájékoztató tábla	oglasna ploča
látnivaló	znamenitost	táji érték	krajobrazna vrijednost
lecsapolás	melioracijski zahvat	tájévasztó	područje razdvajanja krajolika
lefolyástalan víz	stagnirajuća voda	tájvédelmi körzet	zaštićeni krajolik
legeltetés	ispása	talpasház	kuća na gredama, „na počeku”
legeltető állattartás	uzgajanje stoke ispashom	tanösvény	poučna staza
lejtőleomosás	spiranje padine	tarvágás	dovršni sijek većih šumskih površina
lepustulás forma	oblik erozije	tavaszi	proljeće
madárgyűrűzés	prstenovanje ptica	tél	zima
madármegfigyelő torony	toranj za promatranje ptica	település	naselje
madárvonulás	selidba ptica	temető	groblje
magasles	čeka, toranj za promatranje divljači	templom	crkva
magaspart	visoka obala	térkép	karta
meander	meandar	természet	priroda
meanderezés	meandriranje	természetbűvár	prirodoslovac
medence	bazen	természeti értékek	prirodne vrijednosti
meder	korito	természeti örökség	prirodna baština
mederbevágódás	usjeci riječnog korita	természeti védelem	zaštita prirode
méhészet	pčelarstvo	természetvédelmi terület	zaštićeno područje
mellékvíz	pritok	Természetvédelmi, környezetvédelmi Egyesület „Zöld Eszék”	Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek
mikroklíma	mikroklíma	töltés	nasip
mikroszkóp	mikroszkop	tőzeg	treset
művelési ág váltás	prenamjena zemljišta	tőzegesedő talaj	tlo sa nakupljanjem treseta
napfény	sunčevo svjetlo	túlzott halászat, vadászat	nekontrolirani izlov
négyzetkilométer	čtvrtvini kilometer	túraútvonal	izletnička ruta
nemzeti park	nacionalni park	tutaj	splav
növénytan	botanika	úszóhíнар	slobodno plivajuće površinske zajednice
nyár	ljeto	út	put
nyugat	zapad	üledék	sediment, talog
oktatósi program	nastavni program	vadász	lovac
Ormánság	nizinsko područje uz lijevu obalu Drave u mađarskoj Baranji	vadátjáró	prolaz za divljač
ökológiai központ	ekološki centar	vadbefogó	ogradeni prostor za hvatanje divljači
öntéstartaj	aluvij	vágásra érett	sječive zrelosti
örvény	virtlog, vir	vak	sljep
őshonos faj	zavičajna vrsta	vályog	glineno blato za gradnju
ősláp	iskonski, prastari cret	vályogfal	zid od nabijene zemlje
ösvény	staza	vár	utvrda, tvrđava
ősz	jesen	várdomb	brdo s utvrdom na vrhu
összecsukódik	zatvarati se	várrom	ruševine utvrde
panoráma	panorama	védett faj	zaštićena vrsta
park	park, perivoj	víz	voda
parti	priobalni	vízállás	vodostaj
patak	potok		
piros	crven		
pocsolya	lokva		
régészeti lelőhely	arheološko nalazište		
repülés	letenje		
rezervátum	specijalni rezervat		
sárga	žut		
sásos	sastojine šaša		
sétaút	krstarenje (brodom), šetnja		
sodrás	matica toka, brzak		
sózó	solište za divljač		
szakvezetés	stručno vodstvo		
szarvasbögés	rika jelena		
székelykapu	kapija od rezbarenog drveta, u tradiciji mađara u Rumuniji		
sziget	otok, ada		
szikla	stijena		
szóró	mjesto na koje lovci prosipaju hranu da privuku divljač radi odstrela		
táj	krajolik, krajobraz		
tájegység	krajobrazna cjelina		

Szótár: tematikus felsorolás

magyar	horvát
vízcepp	kap vode
vizfolyás	vodotok
vizfolyás sebessége	brzina tečenja, brzina vodenog toka
vizgyűjtő	slivno područje
vízimalom	mlin
vizitúra	spuštanje kanuom, kajakom niz rijeku
vízminőség vizsgálat	istraživanje kvalitete vode
vízmosás	udubljenje nastalo proticanjem vode
víztelenítés	odvodnja
víztest	vodno tijelo
víztükör	vodno lice
vízszennyezés	onečišćenje voda
völgyfal	strana doline
völgytalp	podnožje doline
zátony	sprud
zöld	zeleno
zúzvara	inje
zsilip	ustava
zsupfedeles pince	podrum s trščanim krovom
ÉLŐHELYEK	STANIŠTA
alapkőzet	matična stijena
állóvíz	stajaćica
árok	jarak, kanalić
ártér	poplavno područje
bányató	jezero na iskopištu
barlang	pečina
berek	cretno, močvarno područje
bokorfűzes	grmlje vrba
botanikus kert	botanički vrt
bükkös	bukova šuma

magyar	horvát
cserjés	šikara, grmlje
csermely	potočić
csupasz partok és zátonyok	neobrasle obale i sprudovi
dagonya	barica, kaljuga u kojoj se valjaju divlje svinje
domb	brdo
égeres	šuma johe
égeres láperdő	cretna šuma johe
égeres mocsárerdő	močvarna šuma johe
égerláp	cretna šuma johe
égerliget	šumarak johe
erdő	šuma
erdőirtás	krčenje šume
fás legelő	pašnjak s pojedinačnim drvećem
fok	kanal koji spaja mrtvaju s rijekom
folyam	velika rijeka
folyam mellékág	rukavac rijeke
folyó	rijeka
folyó sziget	riječni otok, ada
forrás	izvor
fűzláp	vrbik na cretu
fűzliget	vrbova šuma
fűz-nyár ligeterdő	vrbovo-topolova šuma
galériaerdő	galerijska šuma u poplavnoj ravnini
gazdasági érték	gospodarska vrijednost
gödör	jama
gyékényes	sastojina rogoza
gyertyános tölgyes	hrastovo - grabova šuma
halastó	ribnjak
holtág	mrtvaja, mrtvica
holtágak feltöltődése	nakupljanje mulja i zarastanje mrtvaje
holtmeder	mrtvi rukavac
homoki tölgyes	hrastova šuma na pijesku
hordalék	naplavina, nanos
hordalék lerakódás	odlaganje nanosa
horhos	kanal nastao erozijom
hullámtéri erdő	šuma u polju
időnkénti vizfolyás	povremena tekućica
iszapos part	muljevita obala
kaszálórét	livada košanica
keményfaliget	šume tvrdih listača
láp	cret
láperdő	cretna šuma
lapi faj	cretna vrsta
láp rét	livada na cretu
láp teknő	cretno korito
láp tó	cretno jezero
legelő	pašnjak
legelőerdő	šuma koja služi kao pašnjak
ligeterdő	šuma na poplavnom području
lombhullató erdő	šírokolisna listopadna šuma
lőszfal	lesni zid
lősz tölgyes	hrastova šuma na lesu
magassárrét	livada visokih šaševa
mészkerülő erdő	šuma na tlu siromašnom vapnencem
mészkerülő homoki gyepek	travnjak na pijesku siromašnom vapnencem
mocsár	močvara
mocsári erdő	močvarna šuma
mocsárrét	močvarna livada
nádas	trščak
nedves rét	vlažni travnjak
nyfres-borókás	zajednica borovnice i breze
parlag	tratina, neobrađena njiva
part	obala
partfal	obalni zid

magyar	horvát
parti növényzet	vegetacija vodenih rubova
puhafaliget	šuma mekih listača
puhafás ligeterdő	šuma mekih listača
sarjerdő	šuma iz izbojaka
semlyék	biljni pokrov na cretu između busenova šaša
szárazgyep	suhí travnjak
szurdok	klisura, klanac
tocsogó	barica
tölgy-köris-szil ligeterdő	šuma hrasta jasena i brijesta
tőzegláp	tresetište
turzásgát	sprud nastao nanošenjem pjeska i mulja
üde rét	vlažni travnjak
uszadék	naplavine
úszóláp	plutajući cret
víznyelő	jaruga
víztározó	akumulacijsko jezero
völgy	dolina
völgyalja	dno doline
zátonysziget	ada, rječni otok
zsombékos	busenasta vegetacija
zsombéksásos	vegetacija busenastih šaševa

NÖVÉNYEK	BILJKE
ág	grana
arborétum	arborétum
barka	resa, maca
becő	komuška
bibe	njuška, vršni dio tučka
bibeszál	vrat tučka
bimbó	cvjetni pupoljak
bogyó	boba
bokorfűz	grmasta vrba
buga	metlica
cserje	grm
cserjeszint	sloj grmlja
csészelevél	lap
csíra	klica
csonthéjas	koštunica
dió	orah
egyszerű levél	jednostavan list
egyszikű növény	jednosupnica
elegyfa	primješana vrsta drveća
elvirágozni	precvjetati
ernyő	štítac
fa	drvo
familia	porodica
fásszárú	drvenast
fészekvirágzat	glavica
flóra	flora
fű	trava
fürt	grozd
gally	grančica (izbojak)
gyep	travnjak
gyepszint	sloj prizemnih biljaka
gyógynövény	ljekovita biljka
gyökér	korijen
gyökérgumó	gomolj
gyökérzet	korijenov sustav
gyöktörzs	rizom, podanak, podzemno stablo
hagyásfa	usamljeno, rijetko drveće
hagyma	lukovica
hajtás	izdanak
haraszt	paprat
háromkarjú levél	trorežnjeviti list

magyar	horvát
hínár	vodena vegetacija zakorjenjenih i plutajućih biljaka
hínárnövény	vodena biljka, vodenjara
hüvelytermés	mahuna
kalász	klas
kéreg	kora
kétszikű növény	dvosupnica
lágyszárú növény	zeljasta biljka
lebegő hínár	vegetacija plutajućih biljaka
lepelcimpa	režanj listića ocvijeća
lepellevél	listić ocvijeća
levél	list
levélalap	baza lista
levélhüvely	lisni rukavac
levélke	palistić
levéllemez	plojka
levélnyel	lisna peteljka
levéltag	dio lista
lóhere	djetelina
lombkorona	krošnja
lomblevél	list
lombosmoha	lisnata mahovina
mag	sjeme
magház	plodnica
makk	žir
makkocska	oraščić
megporzás	oprašivanje
megtermékenyítés	oplodnja
mézfejtő	žlijezda, nektarij
nád	trska
nektár	nektar
nektárium	nektarij
nemesfűz	hibridne vrbe
nemesnyár	hibridne topole
nemesnyír	hibridne breze
örv	pršljen na stablu biljaka
összetett levél	složeni list
özönnövény	invazivna biljka
pázsítfű	trava
pollen (virágpor)	polen (pelud)
portok	prašnica (peludnica)
porzó	prašnik
porzószerű	prašnička nit
rügy	cvjetni pupoljak
szálfű	trava koja ne stvara busen
szár	stablo
szemtermés	pšeno

Szótár: tematikus felsorolás

magyar	horvát	magyar	horvát
sziklevél	supka, kotiledon	bőrlégzés	kožno disanje
színtest	plastid	csacsi	magare
szíromlevél	latica	csáp	ticalo
szőlőcukor	groždani šećer	csáprágó	klještari
termés	plod	cserebogár	hrušt
termő	plodnica	csiga	puž
toboz	češer	csigolya	pršljen, kralješac, dio kralješnice
tőkocsány	stablo koje nosi cvjetove	csikó	ždrijebe
toktermés	čahura, tobolac	csödör	pastuh
törzs	stablo, trup	csőr	kljun
torzsa	klip	cstüd	pisnica, pisak
tülevél	igličasti list	darázs	osa
vessző	prut	denevér	šišmiš
virág	cvijet	disznó/sertés	svinja
virágfüzér	resa	ebihal	punoglavac
virágkocsány	cvjetna stapka	ék alakú csőr	šiljati kljun
virágpör	pelud, polenov prah	elevenszülő	živородni
virágzat	cvat	faggyúmirigy	lojna žlijezda
vizinövény	vodena biljka	fauna	fauna
vizipáfrány	vodena paprat	fedőszárny	pokrilje
zombék	busen	fej	glava
zuzmó	lišaj	fejtor	glavopršnjak
GOMBÁK	GLJIVE, PEČURKE	fészek	gnijezdo
bocskor	vrčasti gomolj na bazi drške pečurke	fészekbagyó	potrkušac (mładunac koji napušta gnijezdo)
gallér	ovratnik	fészeklakó	čučavac (mładunac koji se zadržava u gnijezdu)
kalap	klobuk	fészkelés	gnježdjenje
spóra	spora	fészkelő	gnjezdarica
spóratartó lemez	listić (lamela)	fészkelőhely	gnježdilište
spóratartó nyél	kopča	fióka	mładunac
spóratok	sporangija	fogazat	zubalo
tönk	držak pečurke	földigiliszta	obična gujavica
ÁLLATOK	ŽIVOTINJE	fül	uho
agancs	rog (koštani)	fullánk	žalac, žaoka
állkapocs	donja vilica	gerincoszlop	kralješnica
anyatej	majčino mlijeko	gida	jare, lane (mładunac kože ili srne)
átváltozás	preobrazba	gödölye	jare, lane
báb	kukuljica	göte	vođenjak
bajusz	brkovi	gulya	stado krava
bak	mužjak	gumós zápfog	kutnjak s kvržicama
begy	volja	gyomor	želudac
béka	žaba	hal	riba
bika	bik	hangya	mrav
bogár	kornjaš	hernyó	gusjenica
bögöly	obad	ikra	ikra
bőr	koža	ívás	mriješćenje
borda	rebra	ízeltláb	člankonožac
borjú	tele	jároláb	udovi za kretanje
		jerke	jednogodišnje janje

magyar	horvát
kagyló	školjka
kan	mužjak svinje, vepar
kanca	kobila
kecske	koza
kecskebak	jarac
kehelyszem	peharasto oko
kérész	tular
kérdőzés	preživanje
kérdőző	preživáč
kétféltű terelő ájtáró	prolaz kojim se usmjerava kretanje vodozemaca
kifejlés	razvoj
kifejlett rovar	odrasli insekt (imago)
kitin	kitin
kitinpáncél	kitinski oklop
kitinszőr	kitinska dlaka
kloáka	nečisnica (kloaka)
koca	prасica, svinja
kopoltyú	škrge
kopoltyúfedő	škržni poklopac
koponya	lubanja
kos	ovan
kúp alakú csőr	čunjasti kljun
láb	noga
lágyhéjú tojás	opnasto jaje
lárva	ličinka
légy	muha
lemezes csőr	pločasti kljun
ló	konj
malac	prase
méh	pčela
meszhéjú tojás	jaje s ljuskom, kod ptica
meteszőfőg	sjekutić
mindenevő	svezder
növényevő	biljojed
nyelv	jezik
nyú	gnjida
odú	duplja
odúalakó	dupljarica
oldalvonal	bočna pruga
örlőfog	kutnjak
orr	nos
összetett gyomor	složeni želudac
összetett szem	sastavljeno (mrežasto) oko
pajor	ličinka hrušta
páncél	oklop
páratlanujjú patás	kopitar
párosujjú patás	dvopapkar
pata	kopito
pete	jaje
petecsomó	hrpice jaja
pikkely	krjušt
pók	pauk
pontszem	točkasto oko
potroh	zadak
potrohláb	začane noge
ragadozó	grabežljivac
rák	rak
redős zápfog	kutnjaci sa naborima
róka	lisica
rovar	kukac
sáska	šaška, skakavac
sikló	guž, smuk
suta	srna
szamár	magarac

magyar	horvát
szárny	krilo
szarv	rog (rožnati)
szarvas	jelen
szem	oko
szemfog	očnjak
szitakötő	vretenac, vilin konjic
szöcske	konjic, skakavac
szoptatás	dojenje
szőr	dlaka
szúnyog	komarac
tegzés	tular
tehen	krava
teknős	kornjača
téli álom	zimski san
tépőcsőr	kljun za deranje
tépőfog	zubi derači
tojás	jaje
toll	pero
tollazat	perje
tor	prsа
tücsök	šturak, cvrčak, zrikavac
tüdő	plućа
tűhegyes fog	šiljast zub
tülök	šupalj rog kod goveda
űrület	izmet
úszóhártya	plivajuća kožica
úszóláb	peraja
vakond	krtica
vedlés	linjanje
vér	krv
vérszívó	krvopija
vízhatlan tollazat	nepromočivo perje
zsákmány	plijen

Szótár: Fajok

magyar	latin	horvát
NÖVÉNYEK	PLANTA	BILJKE
ágár kosbor	<i>Orchis morio</i>	mali kačun
ágas békabuzogány	<i>Sparganium erectum</i>	razgranjeni ježinac
aldrovanda	<i>Aldrovanda vesiculosa</i>	mjehurasta vodena stupica
apró vajvirág	<i>Orobanche nana</i>	maleni volovod
bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>	žljezdasti pajasen
barkócaberkenye	<i>Sorbus torminalis</i>	brekinja
béakonty	<i>Listera ovata</i>	jajoliki čopotac
békaliliom	<i>Hottonia palustris</i>	močvarna rebratica
békaszittyó	<i>Juncus bufonius</i>	žablji sit
békatutaj	<i>Hydrocharis morsus ranae</i>	žabogriz
berki szellőrózsa	<i>Anemone silvestris</i>	velika šumarica
betyárkóró	<i>Stenactis annua</i>	jednogodišnja krasolika
bíbor nébáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>	žljezdasti nedirak
bíborkosbor	<i>Orchis purpurea</i>	grimizni kačun
bodros békaszőlő	<i>Potamogeton natans</i>	plivajući mrijesnjak
bodzaszágú kosbor	<i>Dactylorhiza sambucina</i>	bazgin kačun
bogláros szellőrózsa	<i>Anemone ranunculoides</i>	žuta šumarica
bójtos békalencse	<i>Spirodela polyrrhiza</i>	višekorijenska barska leća
bókoló rozsнок	<i>Bromus commutatus</i>	zamijenjeni ovsik
boróka	<i>Juniperus communis</i>	obična borovica
borostyán	<i>Hedera helix</i>	bršljan
csermelyciprus	<i>Myricaria germanica</i>	kebrač
csigolyafűz	<i>Salix purpurea</i>	rakita
csíkos kecskerágó	<i>Euonymus europaeus</i>	obična kurika
csillárka moszat	<i>Chara sp.</i>	parožina
ebszőlő	<i>Solanum dulcarnara</i>	paskvica
egybibés galagonya	<i>Chrataegus monogyna</i>	jednovrati glog
erdei pajzsika	<i>Dryopteris filix-mas</i>	šumska paprat
érdes tócsagaz	<i>Ceratophyllum demersum</i>	potopljen rogolist, roščika
ezüsthárs	<i>Tilia tomentosa</i>	srebrnolisna lipa
fagyal	<i>Ligustrum vulgare</i>	kalina
fehér here	<i>Trifolium repens</i>	bijela djetelina
fehértündérrózsa	<i>Nymphaea alba</i>	bijeli lopoč
fehértűz	<i>Salix alba</i>	bijela vrba
fehérnyár	<i>Populus alba</i>	bijela topola
fekete bodza	<i>Sambucus nigra</i>	zova
feketenyár	<i>Populus nigra</i>	crna topola
foltos árvasalán	<i>Lamium maculatum</i>	piegava mrtva kopriva
fürtös gyűrűvirág	<i>Carpesium abrotanoides</i>	grozdasti ovratnjak
fűzlevelű gyöngyvirág	<i>Spirea salicifolia</i>	vrbolisna suručica
gombornyó	<i>Sanicula europaea</i>	europska zdravčica
gyertyán	<i>Carpinus betulus</i>	obični grab
gyöngyvirág	<i>Convallaria majalis</i>	đurđica
hagymás fogasír	<i>Dentaria bulbifera</i>	lukovičasta režuha
hamvas éger	<i>Alnus incana</i>	siva joha
hamvas fűz	<i>Salix elaeagnos</i>	pepeljasta vrba
hamvas szeder	<i>Rubus coesius</i>	kupina
hármastevelű szellőrózsa	<i>Anemone trifolia</i>	trolisna šumarica
hároméltű káka	<i>Scirpus triquetus</i>	trobridi oblič
házi kövirózsa	<i>Sempervivum tectorum</i>	planinska čuvarkuća
hegyi juhar	<i>Acer pseudoplatanus</i>	gorski javor
hínáros vízboglárka	<i>Batrachium trichophyllum</i>	tankolinski žabnjak
homoki útifű	<i>Plantago arenaria</i>	pješčarski trputac
húsos som	<i>Cornus mas</i>	drijen
húszinű ujjaskosbor	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	kukuljičasti kačun
japán keserűfű	<i>Fallopia japonica</i>	japanska heljda
jerikói lonc	<i>Lonicera caprifolium</i>	obična kozokrvina
kálmos	<i>Acorus calamus</i>	idiro
kányabangita	<i>Viburnum opulus</i>	obična udikovina
keresztes békalencse	<i>Lemna trisulca</i>	podvodna vodena leća
keskenylevelű gyékény	<i>Typha angustifolia</i>	uskolisni rogöz
kétleveles árnyékvirág	<i>Maianthemum bifolium</i>	dvolisni procijep
kétlevelű sarkvirág	<i>Platanthera bifolia</i>	mirisavi dvolist
kigyónyelpfáfrány	<i>Ophryoglossum vulgatum</i>	ljetni jednolist
királypáfrány	<i>Osmunda regalis</i>	kraljevska paprat

magyar	latin	horvát
kis télizöld	<i>Vinca minor</i>	mali zimzelen
kockásliliom	<i>Fritillaria meleagris</i>	kockavica
kocsányos tölgy	<i>Quercus robur</i>	lužnjak
kocsánytalan tölgy	<i>Quercus petraea</i>	kitnjak
kolokán	<i>Stratiotes aloides</i>	rezac
koloncos legyezőfű	<i>Filipendula vulgaris</i>	gomoljasta končara
komló	<i>Humulus lupulus</i>	hmelj
komlóképtű lucerna	<i>Medicago lupulina</i>	hmeljasta vija
kornistárnics	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	plućni srčanik
korongos lucerna	<i>Medicago orbicularis</i>	đunjica orubljena
kökény	<i>Prunus spinosa</i>	trnina
közönséges lizinka	<i>Lysimachia vulgaris</i>	obični protivak
kúszó boglárka	<i>Ranunculus repens</i>	puzavi žabnjak
kutyabenge	<i>Frangula alnus</i>	krkavinka
lándzsás útifű	<i>Plantago lanceolata</i>	sulicasti trputac
lápi csalán	<i>Urtica kioviensis</i>	cretna kopriva
libapimpó	<i>Potentilla anserina</i>	guščarski petoprst
ligeti szőlő	<i>Vitis silvestris</i>	divlja loza
lómenta	<i>Mentha longifolia</i>	dugolisna metvica
madárfészek kosbor	<i>Neottia nidus-avis</i>	šumska kokoška
madársóska	<i>Oxalis acetosella</i>	šumski cecelj
magasszárú kocsord	<i>Peucedanum verticillatum</i>	velika pukovica
magyar kikerics	<i>Colchicum hungaricum</i>	madarski mrazovac
magyar kőrís	<i>Fraxinus angustifolia sssp. pannonica</i>	panonski jasen
mandulalevelű fűz	<i>Salix triandra</i>	bademasta vrba
mételyfű	<i>Marsilea quadrifolia</i>	četverolisna raznorotka
mezei juhar	<i>Acer campestre</i>	poljski javor
mezei szil	<i>Ulmus campestris</i>	poljski brijest
mézgás éger	<i>Alnus glutinosa</i>	crna joha
mocsári aggófű	<i>Senecio paludosus</i>	močvarni staračac
mocsári gólyahír	<i>Caltha palustris</i>	močvarna kaljužnica
mocsári kosbor	<i>Orchys laxiflora subsp. elegans</i>	rahlocvjetni kačun
mocsári nefelejcs	<i>Myosotis palustris</i>	močvarni nezaboravak
mocsári nőszirm	<i>Iris pseudacorus</i>	vodena perunika
mocsári nőszőfű	<i>Epipactis palustris</i>	močvarna kruščika
mocsári perje	<i>Poa palustris</i>	močvarna vlasnjača
mocsári tisztesfű	<i>Stachys palustris</i>	močvarni čistac
mocsári zsurló	<i>Equisetum palustris</i>	močvarna preslica
nádi boglárka	<i>Ranunculus lingua</i>	veliki žabnjak
nyári tőzike	<i>Leucocjum aestivum</i>	ljetni drijemovac
odvas keltike	<i>Corydalis cava</i>	šuplja šupaljka
palkasás	<i>Carex bohemica</i>	češki šaš
pántlikafű	<i>Phalaroides arundinaceum</i>	trstasti blještac
parti nádtippan	<i>Calamagrostis pseudophragmites</i>	obalna šašuljica
parti sás	<i>Carex riparia</i>	obalni šaš
parti szőlő	<i>Vitis riparia</i>	divlja loza
pofók árvacsalán	<i>Lamium orvala</i>	velika mrtva kopriva
pókbangó	<i>Ophrys sphegodes</i>	kokica paučica
posvány sás	<i>Carex acutiformis</i>	močvarni šaš
rekettyefűz	<i>Salix cinerea</i>	siva vrba
réti csenkesz	<i>Festuca pratensis</i>	obična vlasulja
réti ecsetpázsit	<i>Alopecurus pratensis</i>	livadni repak
réti füzény	<i>Lythrum salicaria</i>	purpurna vrbeta
réti here	<i>Trifolium pratense</i>	crvena djtelina
réti iszalag	<i>Clematis integrifolia</i>	cjelolisna pavitina
réti kakukszegfű	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	rumenika drijemnina
réti sás	<i>Carex distans</i>	razmaknuti šaš
rókasás	<i>Carex vulpina</i>	lisičji šaš
rucaöröm	<i>Salvinia natans</i>	plivajuća neparka
salátaboglárka	<i>Ficaria verna</i>	zlatica
sulyom	<i>Trapa natans</i>	orašac
szártalan kankalin	<i>Primula vulgaris</i>	rani jaglac
százsorszép	<i>Bellis perennis</i>	obična tratinčica
széleslevelű gyékény	<i>Typha latifolia</i>	šírokolisni rogoz
széleslevelű nőszőfű	<i>Epipactis helleborinae</i>	šírokolisna kruščika
tátárjuhar	<i>Acer tataricum</i>	žestik

Szótár: Fajok

magyar	latin	horvát
tavaszi kankalin	<i>Primula veris</i>	proljetni jaglac
tavi harmatkása	<i>Glyceria maxima</i>	velika sladika (pirevina)
tavi káka	<i>Schoenoplectus lacustris</i>	jezerski oblič
téli zsurló	<i>Equisetum hyemale</i>	zimska preslica
törékeny fűz	<i>Salix fragilis</i>	krhka vrba
tőzeg páfrány	<i>Thelypteris palustris</i>	močvarna zelenka
tündérfátyol	<i>Nymphoides peltata</i>	okruglolisni plavun
ujjas keltike	<i>Corydalis solida</i>	čvrsta šupaljka
vénic szil	<i>Ulmus laevis</i>	treperavi brijest
vérfű	<i>Sanguisorba officinalis</i>	ljekovita krvara
veresgyűrűs som	<i>Cornus sanguinea</i>	svib
villas sás	<i>Carex pseudocyperus</i>	viseći šaš
virágkása	<i>Butomus umbellatus</i>	štitasti vodoljub
vitéz kosbor	<i>Orchis militaris</i>	kacigasti kačun
vizi hídör	<i>Alisma plantago aquatica</i>	obični žabočun
vizidara	<i>Wolffia arrhiza</i>	beskorijenska sitna leća
vizi-lófark	<i>Hippuris vulgaris</i>	obični borak
vizimenta	<i>Mentha aquatica</i>	vodena metvica
vizitök	<i>Nuphar luteum</i>	žuti lokvanj
PUHATESTŰEK	MOLLUSCA	MEKUŠCI
hegyi csavarsziga	<i>Ena montana</i>	brdska proždrljivica
kopácsi folyamikagyló	<i>Unio tumidus kopaciensis</i>	kopačevska lisanka
nyugati ajtószcsiga	<i>Pomatias elegans</i>	lijepi poklopčar
ROVAROK	INSECTA	KUJCI
atalantalepke	<i>Vanessa atalanta</i>	ljepokrili admiral
borókacincér	<i>Semanotus ruscicus</i>	borovnicina strizibuba
bőrfutrinka	<i>Carabus coriaceus</i>	kožasti trčak
csermely szitakötő	<i>Onychogomphus forcipatus</i>	potočni regoč
drávai tegzes	<i>Platyphylax frauenfeldi</i>	dravski tular
erdei szitakötő	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	rogati regoč
farkasalmalepke	<i>Zerithya polyxena</i>	uskršnji leptir
fecskefarkú lepke	<i>Papilio machaon</i>	lastin rep
kardfarkú pillangó vagy kardoslepke	<i>Iphiclydes podalirius</i>	prugasto jedarce
kis szarvasbogár	<i>Dorcus paralellipipedus</i>	mali jelenak
kis színjászólepke	<i>Apatura ilia</i>	mala preljevalica
magyar színjászólepke	<i>Apatura metis</i>	frejereva preljevalica
mezei futrinka	<i>Carabus granulatus</i>	granulirani brončani trčak
nagy hőscincér	<i>Cerambyx cerdo</i>	velika hrastova strizibuba
nagy pávaszem	<i>Saturmia pyri</i>	veliko nočno paunče
nagy színjászólepke	<i>Apatura iris</i>	velika preljavnica
nappali pávaszem	<i>Inachis io</i>	danje paunče
orszarvúbogár	<i>Oryctes nasicornis</i>	nosorožac
pézsma-cincér	<i>Aromia moschata</i>	borovnicina strizibuba
ragyás futrinka	<i>Carabus cancellatus</i>	brončani trčak
rezes futrinka	<i>Carabus ullrichi</i>	jasno-zelena žurica
sárgalábú szitakötő	<i>Stylurus (=Gomphus) flavipes</i>	dravski regoč
sisakos sáska	<i>Acrida hungarica</i>	nosati skakavac
szarvasbogár	<i>Lucanus cervus</i>	jelenak
vérfű-hangyaboglárka	<i>Maculinea teleius</i>	veliki livadni plavac
zanótboglárka	<i>Maculinea nausithous</i>	zagasiti livadni plavac
HALAK	PISCES	RIBE
amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i>	amur
botos köllönte	<i>Cottus gobio</i>	peš
compó	<i>Tinca tinca</i>	linjak
csuka	<i>Esox lucius</i>	štuka
dévéreszeg	<i>Abramis brama</i>	deverika
domolykó	<i>Leuciscus cephalus</i>	klen
dunai ingola	<i>Eudontomyzon mariae</i>	ukrajinska paklara
ezüstkársz	<i>Carassius gibelio</i>	babuška
felpillantó küllő	<i>Gobio uranoscopus</i>	tankorepa krkuša
harcsa	<i>Silurus glanis</i>	som
kecsege	<i>Acipenser ruthenus</i>	kečiga
kőszüllő	<i>Sander volgensis</i>	smud kamenjak
kövi csik	<i>Barbatula barbatula</i>	brkica
lápi póc	<i>Umbra krameri</i>	crnka
leánykoncér	<i>Rutilus pigus virgo</i>	plotica

magyar	latin	horvát
magyar bucó	<i>Zingel zingel</i>	veliki vretenac
márna	<i>Barbus barbus</i>	mrena
menyhal	<i>Lota lota</i>	manjić
mocsári teknős	<i>Emys orbicularis</i>	barska kornjača
naphal	<i>Lepomis gibbosus</i>	sunčanica
német bucó	<i>Zingel streber</i>	mali vretenac
paduc	<i>Chondrostoma nasus</i>	podust
pettyes busa	<i>Hypophthalmichthys nobilis</i>	bijeli glavaš
ponty	<i>Cyprinus carpio</i>	šaran
réti csík	<i>Misgurnus fossilis</i>	piškur
selymes durbincs	<i>Gymnocephalus schraetser</i>	prugasti balavac
sima tok	<i>Acipenser nudiventris</i>	sim
sügér	<i>Perca fluviatilis</i>	grgeč
süllő	<i>Sander lucioperca</i>	smud
széles durbincs	<i>Gymnocephalus baloni</i>	balonijev balavac
szivárványos ökle	<i>Rhodeus sericeus</i>	gavčica
törpeharcsa	<i>Ameiurus nebulosus</i>	patuljasti somić
vágó csík	<i>Cobitis elongatoides</i>	viyun
vágó durbincs	<i>Gymnocephalus cernuus</i>	balavac
vágó tok	<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>	jesetra
vörösszárnyú keszeg	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	crvenperka
KÉTÉLTŰEK	AMPHIBIA	VODOZEMCI
barna ásóbéka	<i>Pelobates fuscus</i>	češnjača
barna varangy	<i>Bufo bufo</i>	smeda krastača
dunai góte	<i>Triturus dobrogicus</i>	podunavski vodenjak
erdei béka	<i>Rana dalmatina</i>	šumska smeda žaba
kecskebéka	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	jestiva zelena žaba
kis tavibéka	<i>Pelophylax lessonae</i>	mala zelena žaba
látatlan gyík	<i>Anguis fragilis</i>	sljepić
mocsári béka	<i>Rana arvalis</i>	močvarna smeda žaba
pettyes góte	<i>Lissotriton vulgaris</i>	mali vodenjak
tarajos góte	<i>Triturus cristatus</i>	veliki vodenjak
tavibéka	<i>Pelophylax ridibundus</i>	velika zelena žaba
vöröshasú unka	<i>Bombina bombina</i>	crveni mukač
zöld gyík	<i>Lacerta viridis</i>	obični zelembač
zöld levelibéka	<i>Hyla arborea</i>	gatalinka
zöld varangy	<i>Epidalea viridis</i>	zelena krastača
HŰLLŐK	REPTILIA	GMAZOVI
erdei sikló	<i>Zamenis longissima</i>	bjelica
fürge gyík	<i>Lacerta agilis</i>	livadna gušterica
haragos sikló	<i>Dolichophis caspius</i>	stepski guž
kockás sikló	<i>Natrix tessellata</i>	ribarica
rézsikló	<i>Coronella austriaca</i>	smukulja
vizisikló	<i>Natrix natrix</i>	bjelouška
MADARAK	AVES	PTICE
bakcsó	<i>Nycticorax nycticorax</i>	gak
balkáni gerle	<i>Streptopelia decaocto</i>	gugutka
barátcinege	<i>Parus palustris</i>	crnoglava sjenica
barátposzáta	<i>Sylvia atricapilla</i>	crnokapa grmuša
barázdabillegető	<i>Motacilla alba</i>	bijela pastirica
barna kánya	<i>Milvus migrans</i>	crna lunja
barna réthéja	<i>Circus aeruginosus</i>	eja močvarica
bíbic	<i>Vanellus vanellus</i>	vivak
bölmébika	<i>Botaurus stellaris</i>	bukavac
búbos vöcsök	<i>Podiceps cristatus</i>	čubasti gnjurac
búbosbanka	<i>Upupa epops</i>	pupavac
búbospacsirta	<i>Galerida cristata</i>	kukmasta ševa
bütykös hattyú	<i>Cygnus olor</i>	crvenokljuni labud
cigányréce	<i>Aythya nyroca</i>	patka njorka
csíz	<i>Carduelis spinus</i>	čížak
csóka	<i>Corvus monedula</i>	čavka
csonttollú	<i>Bombycilla garrulus</i>	kugara
csörgő réce	<i>Anas crecca</i>	kržulja
csuszka	<i>Sitta europaea</i>	brgljez
dankasirály	<i>Larus ridibundus</i>	riječni galeb
darázsölyv	<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš

Szótár: Fajok

magyar	latin	horvát
dolmányos varjú	<i>Corvus cornix</i>	siva vrana
egerészölyv	<i>Buteo buteo</i>	škanjac
erdei cankó	<i>Tringa ochropus</i>	crnokrila prutka
erdei fülesbagoly	<i>Asio otus</i>	mala ušara
erdei pinty	<i>Fringilla coelebs</i>	zeba
erdei szalonka	<i>Scolopax rusticola</i>	šljuka
fácán	<i>Phasianus colchicus</i>	fazan
fehér gólya	<i>Ciconia ciconia</i>	bijela roda
fekete gólya	<i>Ciconia nigra</i>	crna roda
fekete harkály	<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna
fekete rigó	<i>Turdus merula</i>	kos
fenyőpinty	<i>Fringilla montifringilla</i>	sjeverna zebe
fenyőrigó	<i>Turdus pilaris</i>	drozd bravenjak
foltos nádi poszáta	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	trstenjak rogozar
függőcinege	<i>Remiz pendulinus</i>	sjenica mošnjarka
fülemüle	<i>Luscinia megarhynchos</i>	slavuj
fűrj	<i>Coturnix coturnix</i>	prepelica
füsti fecske	<i>Hirundo rustica</i>	lastavica
fütyülő réce	<i>Anas penelope</i>	zviždara
gatyás ölyv	<i>Buteo lagopus</i>	škanjac gačaš
golyatöcs	<i>Himantopus himantopus</i>	vlstelica
gyöngybagoly	<i>Tyto alba</i>	kukuvija
gyurgyalag	<i>Merops apiaster</i>	pčelarica
halászsas	<i>Pandion haliaetus</i>	bukoč
hamvas réthéja	<i>Circus pygargus</i>	eja livadarka
haris	<i>Crex crex</i>	kosac
házi veréb	<i>Passer domesticus</i>	vrabac
héja	<i>Accipiter gentilis</i>	jastreb
hólló	<i>Corvus corax</i>	gavran
jégmadár	<i>Alcedo atthis</i>	vodomar
kabasólyom	<i>Falco subbuteo</i>	sokol lastavičar
kakukk	<i>Cuculus canorus</i>	kukavica
kanalásgémek	<i>Platalea leucorodia</i>	žličarka
karvaly	<i>Accipiter nisus</i>	kobac
kék cinege	<i>Parus caeruleus</i>	plavetna sjenica
kékes réthéja	<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarica
kenderike	<i>Carduelis cannabina</i>	jurčica
kerceréce	<i>Bucephala clangula</i>	patka batoglavica
kerecsensólyom	<i>Falco cherrug</i>	stepski sokol
kerti poszáta	<i>Sylvia borin</i>	siva grmuša
kerti rozsdafarkú	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	šumska crvenrepka
kis bukó	<i>Mergus albellus</i>	bijeli ronac
kis csér	<i>Sterna albifrons</i>	mala čigra
kis károkaton	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	mali kormoran
kis kócsag	<i>Egretta garzetta</i>	mala bijela čaplja
kis lile	<i>Charadrius dubius</i>	kulik slijepčić
kis vízicsibe	<i>Porzana parva</i>	siva štijoka
kis vöcsök	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	mali gnjurac
kormos szerkő	<i>Chlidonias niger</i>	crna čigra
közép fakopáncs	<i>Dendrocopos medius</i>	crvenoglavi djetlić
kuvik	<i>Athene noctua</i>	sivi čuk
küszvágó csér	<i>Sterna hirundo</i>	obična čigra
lappantyú	<i>Caprimulgus europaeus</i>	leganj
léprigó	<i>Turdus viscivorus</i>	drozd imelaš
macskabagoly	<i>Strix aluco</i>	šumska sova
meggyvágó	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	batokljun
mezei pacsirta	<i>Alauda arvensis</i>	poljska ševa
mezei veréb	<i>Passer montanus</i>	poljski vrabac
molnárfecske	<i>Delichon urbicum</i>	piljak
nádi tücsökmadár	<i>Locustella luscinioides</i>	veliki cvrčić
nádirigó	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	veliki trstenjak
nagy fakopáncs	<i>Dendrocopos major</i>	veliki djetlić
nagy károkaton	<i>Phalacrocorax carbo</i>	veliki vranac
nagy kócsag	<i>Egretta alba</i>	velika bijela čaplja
nagy lilik	<i>Anser albifrons</i>	lisasta guska
nyaktekercs	<i>Jynx torquilla</i>	vijoglav

magyar	latin	horvát
nyári lúd	<i>Anser anser</i>	divlja guska
ökörzem	<i>Troglodytes troglodytes</i>	palčić
örvös galamb	<i>Columba palumbus</i>	golub grivnjaš
örvös légykapó	<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica
őszapó	<i>Aegithalos caudatus</i>	dugorepa sjenica
parlagi sas	<i>Aquila heliaca</i>	orao krstaš
partifecske	<i>Riparia riparia</i>	bregunica
réti tücsökmadár	<i>Locustella naevia</i>	pjegavi cvrčič
rétisas	<i>Haliaeetus albicilla</i>	štekavac
sárgarigó	<i>Oriolus oriolus</i>	vuga
sarlósfecske	<i>Apus apus</i>	čiopa
sárszalonka	<i>Gallinago gallinago</i>	šljuka kokošica
seregély	<i>Sturnus vulgaris</i>	čvorak
sordély	<i>Miliaria calandra</i>	velika strnadica
süvöltő	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	zimovka
szajkó	<i>Garrulus glandarius</i>	šojka
szárcsa	<i>Fulica atra</i>	liska
szarka	<i>Pica pica</i>	svraka
széncinege	<i>Parus major</i>	velika sjenica
szürke gém	<i>Ardea cinerea</i>	siva čaplja
tengelic	<i>Carduelis carduelis</i>	česljugar
tőkés réce	<i>Anas platyrhynchos</i>	divlja patka
törpegém	<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak
tövisszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak
üstökös gém	<i>Ardea ralloides</i>	žuta čaplja
vadgerle	<i>Streptopelia turtur</i>	grlica
vándorsólyom	<i>Falco peregrinus</i>	sivi sokol
vetési lúd	<i>Anser fabalis</i>	guska glogovnjača
vetési varjú	<i>Corvus frugilegus</i>	gačac
vízityúk	<i>Gallinula chloropus</i>	mlakuša
vörös gém	<i>Ardea purpurea</i>	čaplja danguba
vörös kánya	<i>Milvus milvus</i>	crvena lunja
vörös vércse	<i>Falco tinnunculus</i>	vjetruša
vörösbecge	<i>Erythacus rubecula</i>	crvendac
zöld küllő	<i>Picus viridis</i>	zelená žuna
zöldike	<i>Carduelis chloris</i>	zelendur
EMLŐSÖK	MAMMALIA	SISAVCI
aransakál	<i>Canis aureus</i>	zlatni čagalj
barna hosszűfűlű denevér	<i>Plecotus auritus</i>	smeđi dugoušan
borz	<i>Meles meles</i>	eurazijski jazavac
csonkafűlű denevér	<i>Myotis emarginatus</i>	riđi šišmiš
dámszarvas	<i>Dama dama</i>	jelen lopatar
gímszarvas	<i>Cervus elaphus</i>	obični jelen
házi egér	<i>Mus musculus</i>	kućni miš
házi patkány	<i>Rattus rattus</i>	kućni štakor
hermelin	<i>Mustela erminea</i>	zerdav, velika lasica ili hermelin
hód	<i>Castor fiber</i>	dabar
horgasszűrű denevér	<i>Myotis nattereri</i>	resasti šišmiš
közönséges görény	<i>Mustela putorius</i>	tvor
közönséges kőzapocok	<i>Arvicola amphibius</i>	vodena voluharica
közönséges mókus	<i>Sciurus vulgaris</i>	vjeverica
menyét	<i>Mustela nivalis</i>	lasica
mezei cickány	<i>Crocifura leucodon</i>	dvobojna rovka
mezei pocok	<i>Microtus arvalis</i>	poljska voluharica
mogyorós pele	<i>Muscardinus avellanarius</i>	puh lješnikar
nyest	<i>Martes foina</i>	kuna bjelica
nyuszt	<i>Martes martes</i>	kuna zlatica
őz	<i>Capreolus capreolus</i>	obična srna
pézsma pocok	<i>Ondatra zibethicus</i>	bizamski štakor
pisze denevér	<i>Barbastella barbastellus</i>	širokouhi mračnjak
tavi denevér	<i>Myotis dasycneme</i>	močvarni šišmiš
vadmacska	<i>Felis silvestris</i>	divlja mačka
vakondok	<i>Talpa europaea</i>	krtica
vidra	<i>Lutra lutra</i>	vidra
vízi denevér	<i>Myotis daubentoni</i>	riječni šišmiš
vörös róka	<i>Vulpes vulpes</i>	lisica

Térkép / Karta

- 1** Bemutatóhelyek – Izložbeni prostori
- Határátkelő – Granični prijelaz
- Duna-Dráva Nemzeti Park – Nacionalni Park Dunav-Drava
- Tájvédelmi Körzet – Zaštićeni krajobraz
- Kopácsi-rét – Kopački rit

1 Dráva Kapu Bemutatóközpont - Izložbeni centar „Dravska Kapija”

2 Drávatamási Oktatási Központ - Nastavno-Obrazovni centar u selu Dravatamási

3 Szentborbási Oktatási Központ - Nastavno-Obrazovni centar u Brlobašu

4 Szársomlyó - Saršomljo

5 Fehér Gólya Múzeum - Muzej Bijele rode

6 Mohácsi Történelmi Emlékhely - Povijesno spomen obilježje u Mohaču

7 Tettyei Mész-tufa-barlang - Pintér-kert Arborétum - Tettye Oktatási Központ

8 Abaliget-i-barlang - Peć Denevérmúzeum - Múzeum Mészégető-források barlangja

9 Élet az ártéren kiállítás

10 Zlatna Greda Ökocentrum

11 Kopácsi-rét Bemutatóközpont

Uvod

Zaštita prirode u svakom slučaju polazi od ljubavi prema prirodi. Važno je da se čovjek u ranim godinama upozna sa čudima prirode koja ga okružuje. Promatranje čudesno zanimljivih ptica i prekrasnih biljaka pruža doživljaj zbog kojeg zemlju po kojoj hodamo osjećamo svojom.

Nacionalni Park Dunav-Drava i nevladina udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek u okviru Mađarsko-Hrvatskog prekograničnog IPA programa suradnje ostvarili su potporu za provedbu zajedničkog hrvatsko mađarskog odgojno-obrazovnog plana iz oblasti poznavanja i zaštite prirode. U okviru ovog projekta predviđeno je stvaranje centara u kojima će se mladi hrvati iz Mađarske i mađari iz Hrvatske upoznati s prirodnim vrijednostima u pograničnom području. Cilj projekta je prikupljanje nastavnog materijala i izrada dvojezičnog priručnika iz oblasti poznavanja i zaštite prirode, koji će omogućiti prevazilaženje jezičnih barijera i zahvaljujući tome djeci, učenicima, obiteljima kao i svim ostalim izletnicima olakšati snalaženje u prirodi.

Nadamo se da će ovaj priručnik pomoći da svako dijete boraveći u prirodi stekne nezaboravne doživljaje i nauči cijeniti i čuvati prirodne vrijednosti.

Djelatnici Uprave Nacionalnog parka Dunav – Drava i za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek

NATURA KODEKS

- Prije polaska na izlet u prirodu pripremimo se i prikupimo sve što će nam biti potrebno i što želimo ponijeti.
- Odjenimo se udobno i praktično, tako možemo izbjeći neugodnosti zbog terena i vremenskih uvjeta (Ne postoje loši vremenski uvjeti nego loše odjeveni izletnici).
- Auto, motor treba ostaviti na parkiralištu ili rubu šume i nastaviti pješice otkrivanje i upoznavanje područja.
- Ne uništavamo ljepotu prirode smećem: pri povratku otpatci ne zauzimaju više mjesta u rancu nego na početku izleta.
- Vatra palimo samo na mjestu koje je za to predviđeno. Prije odlaska uvjerimo se da je vatra ugašena.
- Prilagodimo se prirodi! Ne narušavamo mir galamom i nemarnim ponašanjem!
- Ne onečišćujemo vodu u izvoru i potoku! Ne perimo odjeću niti posude u izvoru i potoku jer time ugrožavamo živi svijet u njima!
- Ako u prirodi pronađemo prsten kojim su prstenovali neku pticu, u Mađarskoj ga pošaljimo na adresu „Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület”, a u Hrvatskoj na adresu Zavoda za ornitologiju HAZU!
- Ostavimo sve u prirodi kako smo našli: prevrnuti kamen vratimo u prethodni položaj, slučajno izvađenu vodenu biljku vratimo nazad u vodu!
- Uvijek hodajmo označenim stazama, ne presijecajmo preko njiva, šuma i travnjaka!
- Ne ostavljajmo upadljive znakove o pronađenom gnijezdu, duplji ili skloništu životinja, jer time privlačimo pozornost ljudi i životinja!
- Zaštićene vrste su u svim stadijima razvicia i pojavnim oblicima zaštićene!
- Ukoliko želimo posjetiti strogo zaštićeno područje ili postaviti šator na zaštićenom području, zatražimo dopuštenje od institucija nadležnih za zaštitu tog područja!
- Svi izvori, pećine i jaruge su zaštićeni!
- Ako pronađemo nešto zanimljivo ne otkrijmo to bilo kome. Često se obitini izreka da tajna koju znaju dva čovjeka više nije tajna.
- Umjesto sakupljanja fotografirajmo!

DRAVA

Rijeka Drava kod Órtilos ulazi u Mađarsku, a napušta je kod mjesta Matty (Maća). Mađarsko-hrvatska državna granica djelomično se poklapa sa glavnim tokom Drave, rijeka krivuda i presjeca graničnu liniju zbog toga često nalazimo mađarske teritorije na desnoj, dok a hrvatske teritorije na lijevoj obali. U jednom dijelu rijeka ima brz tok i u čistoj prozirnoj vodi živi bogata fauna beskralješnjaka, a među najzanimljivijim predstavnicima su savski vodeni puž (*Amphimelania holandri*) i dravski tular (*Platyphylax frauenfeldi*). Fauna vretenaca također predstavlja prirodnu vrijednost, od predstavnika treba spomenuti rogati regoč, dravski regoč i potočni regoč. U Dravi živi dvije trećine (63 vrsta) od ukupnog broja vrsta riba koje žive u Mađarskoj. Naročito su značajne vrste koje su zaštićene ili su na popisima međunarodnih konvencija. Od tih vrsta treba spomenuti strogo zaštićene kao što su veliki i mali vretenac, ukrajinska paklara, te crnka koja se može naći u nekim mrtvajama. Od ostalih zaštićenih vrsta riba stabilne populacije u rijeci imaju peš, prugasti balavac i plotica.

Drava u gornjem dijelu toka od riječnih nanosa gradi sprudove i ade. Na šljunkovitim sprudovima i otocima na malom području rastu rijetke vrste grmlja kao što su pepeljasta vrba i kebrač. Nanose pijeska i mulja obrasta pionirska vegetacija u kojoj se s malim brojem jedinki pojavljuju rijetke vrste, kao npr. češki šaš, trobridi oblič i obalna šauljica.

Drava je značajna i za ptice selice kao i zimovalice. Na kamenitim i šljunkovitim sprudovima česta gnjezdarica je kulik slijepčić, koji naseljava i male otoke, veličine svega nekoliko kvadratnih metara. Obične čigre se gnijezde u kolonijama, a među njima se ponekad može naći i mala čigra. Uz rijeku se pruža visoka obala u kojoj se nalaze pojedinačne duplje vodomara, kao i kolonije bregunica i pčelarica.

ZAPADNI DIO TOKA DRAVE

U Nacionalnom Parku Dunav-Drava krajobraz zapadnog dijela toka Drave je dio koji se nalazi na dionici rijeke između mjesta Órtilos i Heresznye. Na ovom području nalaze se neki značajni dijelovi mreže Natura 2000 koji predstavljaju važne prirodne vrijednosti. Između mjesta Zákány i Órtilos mogu se naći neke biljne vrste kao npr. trolisna šumarica i trolisni režuha, koje rastu jedino ovdje, a nema ih u drugim područjima u Mađarskoj. Ovdje također žive zaštićene vrste kao što je puž lijepi poklopčar i strogo zaštićeni dravski tular, koji je nađen isključivo u slijevu Drave. Poučna staza s tablama na kojima se nalaze osnovne informacije o živom svijetu rijeke i riječnih otoka na ovom području polazi od Órtilos, od mjesta predviđenog za kampiranje turista koji se niz Dravu spuštaju čamcima. Između mjesta Gyékényes i Berzence pruža se jedna od najljepših i najvrjednijih poplavnih šuma u Nacionalnom Parku. Ovdje su zastupljena raznolika staništa, od cretova, vlažnih livada do poplavnih mješovitih šuma tvrdih listača hrasta-jasena-brijesta. Rijetke i zaštićene biljne vrste močvarnih livada su sibirski perunika i kockavica. Tu se gnijezde crne rode, štekavac, a siva čaplja gradi kolonije u jednoj od vrbovih šuma koja se prostire na većem području.

SREDNJI DIO TOKA DRAVE

U području Barča (Barcs) i okolice koje pripada Srednjem dijelu toka Drave nalazi se pijesak obrastao travnjačkom vegetacijom i grmljem borovnice. (To područje se zove „Barcsi Borókás”). Na pjesčanjoj podlozi bez vapnenca pojavljuju se mahovine, lišajevi i sastojine vlasulje. Na ovom području posjetitelji često mogu zapaziti nosatog skakavca, češnjaču i običnog zelembača. U udubljenjima sa stagnirajućom vodom razvijena je šumska vegetacija na cretu, a kraljevska paprat raste samo tu i nigdje drugdje u Mađarskoj. Turistički brod prevozi Dravom turiste od Barča do mjesta Drávatamási, a usput se zadržava na otoku Čomoroš, gdje se posjetitelji mogu upoznati sa živim svijetom ovog Dravskog otoka. U blizini obrazovnog centra u Drávatamási nalazi se lijep voćnjak u kojem se travnjak ispod drveća redovito kosi. Na svega nekoliko kilometara udaljenosti od Barča je izložbeni prostor „Dravska Kapija” u kojem su u zgradi obrazovnog centra na stalnoj izložbenoj postavci predstavljene prirodne vrijednosti Drave, a na obližnjem području ureden je prostor za odgajanje i pokazivanje starih pasmina domaćih životinja (npr. mađarsko sivo govedo, hucul konji, mangalice). Od obrazovnog centra polazi poučna staza „Úde Rétek” („Vlažne Livade”), koja vodi posjetitelje do riječice Rinje. Na kraju staze postavljen je toranj, osmatračnica sa koje se pruža lijep pogled te postoji mogućnost promatranja ptičjeg svijeta. U okolici se prostiru vlažna staništa čiji živi svijet posjetitelji mogu upoznati. Najviša strma obala uz Dravu nalazi se kod mjesta Heresznye, gdje su nastale kolonije bregunica i pčelarica. Sa vrha visoke obale pruža se veličanstven pogled na krivudavu rijeku. U ovom području od većih sisavaca žive vidra, divlja mačka čagalj i dabar.

ISTOČNI DIO TOKA DRAVE

Nacionalnom Parku Dunav-Drava pripada i istočni dio toka Drave, krajobraz koji se prostire jugozapadno od Pečuha između 6-og glavnog puta i Drave. Područje je stvoreno djelovanjem Drave i vodotoka Fekete-víz. Velika prostranstva poplavnih šuma mekih i tvrdih listača, pašnjaci s rijetkim starim drvećem, cretovi i močvare predstavljaju najveće prirodne vrijednosti. Iskonska bukova šuma kod mjesta Szentegát zaštićeno je prirodno područje i nalazi se pod zaštitom države, a predstavlja najznačajniju nizinsku

bukovu šumu. Šumski rezervat „Bükkhát” osnovan je s ciljem zaštite šuma lužnjaka, jasena i brijesta čija je rasprostranjenost sve manja. Jedan od najvećih europskih glodavaca, dabar, pronašao je uvjete za život u vodotocima Fekete-víz i Drava. Najveću botaničku vrijednost u ovom području predstavljaju kockavica, mali i kacigasti kačun, močvarna krušćika, plućni srčanik i visoka pukavica. U poplavnim šumama pogodne uvjete za gniježđenje nalaze crna roda, crna i crvena lunja, bjelovrata muharica, crna žuna i crvenoglavci djetlić. Važno turističko odredište je Spomen park pticama u mjestu Matty (Maća), u kojem su podignuti spomenici posvećeni pticama koje su iščezle s područja Mađarske, izumrle ili su se trajno preselile na druga područja.

DUNAV

Pored Dunava od ušća kanala Sió do državne granice na jugu, pruža se zaštićeno područje Gemenc i Beda-Karapandža. Sprudovi i otoci na Dunavu izgrađeni su od grubog pijeska, a na ovakvoj podlozi najčešće se razvijaju zajednice grmastih vrba rakite i bademaste vrbe. Na muljevitim obalama i duž mrtvaja pružaju se poplavne šume bijele vrbe u kojima se može naći ljetni drijemovac, rijetka biljka karakteristična za ovakva staništa. Prema rezultatima dosadašnjih istraživanja na ovom dijelu Dunava dokazano je prisustvo 51 vrste riba. Od gmazova najčešće se pojavljuju bjelouška i barska kornjača. U području Gemenc i Beda-Karapandža ističu se crna roda i štekavac čije su ovdajšnje populacije od europskog značaja.

BEDA-KARAPANDŽA

Nacionalnom Parku Dunav-Drava također pripada Beda-Karapandža, krajobraz koji se nalazi na južnom dijelu dunavskog područja. U ovom području koje se sastoji od dva dijela, žive iznimno vrijedne biljne i životinjske vrste. Dio koji se naziva Beda proteže se uz desnu obalu Dunava, od Mohača do državne granice. Karapandža se pruža lijevom obalom Dunava, obuhvaća i ribnjake na ovoj strani rijeke. Najvećim dijelom ovo područje pokrivaju poplavne šume i močvare. Iznimnu vrijednost predstavljaju stoljetna stara stabla hrasta lužnjaka kao i vlažna staništa. Stari hrastovi pružaju mjesto za gniježđenje mnogim strogo zaštićenim pticama, kao što su npr. crna roda i orao štekavac. U poplavnom području Dunava, u mrtvajama skupljaju se u ogromnim jatima žličarke, velike bijele čaplje i male bijele čaplje. Od sisavaca tu žive vidre i divlje mačke. U poplavnim šumama pojavljuju se i rijetke biljke kao što su kockavica, kozokrvina i grozdasti ovratnjak. U močvarama i na pašnjacima mogu se naći cjelolisna pavitina i močvarni staračac. U području Beda-Karapandža u selu Kulked (Kölked) nalazi se značajan tematski muzej posvećen bijeloj rodi, gdje su na slikovit način, korištenjem objekata iz prirode u izložbenom prostoru prikazani staništa i način života ove međunarodno zaštićene vrste. U muzeju se često priređuju nastavno-obrazovni programi u kojima sudjeluju djeca, kako bi se što bolje upoznali s prirodom i njenom zaštitom.

KOPAČKI RIT

Kopački rit je poplavno područje u Hrvatskoj koje se pruža od mađarsko-hrvatske granice do ušća Drave u Dunav i predstavlja jedno od najvećih i najznačajnijih kompleksa vlažnih staništa u Europi. Zbog svoje očuvanosti, velike biološke raznolikosti i izuzetne znanstvene i ekološke vrijednosti zaštićen statusom Upravljanog prirodnog rezervata, jedan dio je Specijalni zoološki rezervat, a međunarodni značaj potvrđuje uvrštenje na popis međunarodno značajnih močvara sukladno Ramsarkoj konvenciji.

Dijelovi kopna i vodenih površina, bara i jezera (najveća su jezera Kopačko i Sakadaško) čine vrlo složen mozaik, a njihov oblik i funkcija u datom trenutku ovise o količini nadošle vode iz Dunava i manjim dijelom iz Drave. Kanali (fokovi) povezuju tokove ovih rijeka, a postoji i splet kanala koji čine vodene veze unutar rita.

Zahvaljujući mikrotopografiji i neprestanom plavljenju u području Kopačkog rita razvijaju se različiti tipovi šumske, močvarne i vodene vegetacije. Najveće površine pokrivaju šume mekih listača, bijele vrbe koja podnosi dugotrajne poplave, te šume bijele i crne topole. Na najuzdignutijim mjestima su šume hrasta lužnjaka i graba. Karakterističan izgled rita daju goleme površine obrasle visokim šaševima i trskom. Vodene površine u stajaćim rukavcima, u plitkim barama te uz rubove sporotekućih voda u kanalima pokriva zeleni sag vodene vegetacije: najčešća je zajednica vodenih leća, a manje površine zauzima zajednica obične vodene leće i azole. Mrijesnjak ponekad obraste Kopačko jezero. Najveće vodene površine zauzima plavun, te zajednica plavuna i borka. U dubokoj vodi jezera rastu bijeli i žuti lopoč i orašac. U kanalima izvan poplavnog područja nalazimo i zajednicu rebratice. U mirnim mrtvajama ponegdje se nalazi četvorolisna raznorotka i vodena paprat plivajuća neparka, koja predstavlja reliktnu vrstu, ostatak flore iz ledenog doba.

Ovdje živi više od 800 vrsta bezkralježnjaka, posebno je značajna nova podvrsta školjkaša Kopačevska lisanka (*Unio tumidus kopaciensis*), čiji su predstavnici samo ovdje pronađeni. Poslije delte Dunava, Kopački rit koji zauzima površinu od 23 000 hektara drugo je po veličini područje na Dunavu za mriješćenja riba. Veliko bogatstvo i raznolikost faune riba potvrđuje prisustvo 44 vrste. U Kopačkom ritu zabilježeno je 285 vrsta ptica, od kojih se gnijezdi 141 vrsta. Najupadljivije kolonije grade čaplje, vranci i čigre. Rijetke vrste, kao što su štekavac i crna roda ovdje se često mogu promatrati. Kopački rit predstavlja vrlo značajno odmoriste prilikom selidbe i zimovanja za mnoge vrste ptica močvarica te tada u ritu boravi i više stotina tisuća ptica.

Osnovni pojmovi poznavanja prirode

OSNOVNI POJMOVI IZ POZNAVANJA PRIRODE

Priroda: svi neživi objekti i živi svijet koji su nastali tijekom stvaranja planete Zemlje i razvojem života.

Okoliš: živa bića i svi čimbenici koji ih okružuju.

Zaštita prirode: aktivnost koja je usmjerena na očuvanje prirodnih rijetkosti, vrijednosti (bića, prirodne zajednice, staništa, prirodna i prirodnim slična područja), te vrijednosti koje su izuzetno značajne sa stanovišta znanosti i kulture.

Zaštita okoliša: sve aktivnosti i zahvati kojima je cilj spriječiti ugrožavanje, oštećenje i onečišćenje okoliša, otklanjanje pričinjene štete i vraćanje okoliša u prvobitno stanje.

Zadaci zaštite prirode: očuvanje prirode od štetnog djelovanja živih i neživih čimbenika, te negativnog čovjekovog utjecaja. Za održavanje i opstanak prirodnih vrijednosti potrebno je očuvati okoliš u odgovarajućem stanju.

Čuvar prirode (ranger): čuvar prirode u državnoj službi zaposlen u direktoratu nacionalnog parka član je službe zaštite prirode. Službeno lice u uniformi s pravom nošenja oružja, ovlašteno da intervenira. Osnovni zadatak mu je da čuva prirodne vrijednosti i područja, a posebnu pozornost obrati na strogo zaštićene vrijednosti i područja.

Biološka raznolikost (biodiverzitet): sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi ekoloških sustava (kopnenih, morskih i ostalih vodenih ekosustava), a uključuje genetsku raznolikost unutar vrsta, bogatstvo vrsta i životnih zajednica te raznolikost ekoloških sustava.

Staništa: posebni oblik prostorne organizacije prirode s najvažnijim svojstvima (npr. ishrana, razmnožavanje i sklonište) potrebnim za opstanak živih bića. Staništa su od životne važnosti za opstanak ptica i ostalih životinja te biljaka.

Nacionalni park: veće područje s izraženim prirodnim svojstvima, čija najvažnija uloga je zaštita posebno značajnih biljaka, životinja, geoloških tvorevina, hidroloških, krajobraznih i kulturnih vrijednosti. Važnu ulogu ima također u očuvanju biološke raznolikosti, održavanju nesmetanog funkcioniranja prirodnih sustava, provođenju znanstvenih istraživanja, odgojno-obrazovnih programa te pružanju pomoći u organiziranju odmora i rekreacije.

Zaštićeni krajobraz (okrug): zaštićeno veće područje sa specifičnim krajobraznim, kulturnim i prirodnim vrijednostima koje čine jedinstvenu cjelinu zahvaljujući pozitivnom međusobnom djelovanju čovjeka i prirode. Najvažnija uloga je zaštita krajobraza i prirodnih vrijednosti.

Zaštićeno prirodno područje: manje, cjelovito područje bogato izuzetnim prirodnim vrijednostima, kao što su npr. cret, slano jezero. Najvažnija uloga mu je zaštita ovakvih prirodnih sustava.

Spomenik prirode: posebna izuzetna prirodna tvorevina ili vrijednost i područje koje omogućuje zaštitu.

Natura 2000: mreža morskih i kopnenih područja od međunarodne važnosti, izdvojenih od strane Europske unije radi očuvanje rijetkih i ugroženih prirodnih staništa, biljnih i životinjskih vrsta, čijom zaštitom se obezbjeđuje zaštita biodiverziteta te doprinosi zaštiti i unaprjeđenju prirodnih vrijednosti Europe.

Zaštićene vrste: su one koje su osjetljive ili rijetke ali im ne prijeti izumiranje na području Republike Hrvatske. Dopušteno ih je koristiti na način i u količini da se njihove populacije na državnoj ili lokalnoj razini ne dovedu u opasnost, ali uz određene mjere zaštite.

Strogo zaštićene vrste: su one koje su ugrožene ili rijetke i prijeti im izumiranje na području Republike Hrvatske. Zabranjeno ih je brati, skupljati, uništavati, sjeći, iskopavati, držati i trgovati njima.

Tipovi prirodnih staništa važnih za Zajednicu: oni prirodni stanišni tipovi unutar teritorija zemlje članice EU koji su u opasnosti od izumiranja jer imaju malo prirodno područje proizašlo iz njihovog uzmaca, ili zbog njihovog prirodno ograničenog područja.

Vrsta od interesa za Zajednicu: vrste koje su ugrožene ili osjetljive, rijetke, tj. imaju male populacije ili su smještene unutar ograničenih geografskih područja, odnosno zahtijevaju posebnu pažnju iz razloga specifične prirode njihovog staništa.

Reliktne vrste: vrste koje su u prošlosti bile češće no zbog promjena okolišnih čimbenika izumrle su s najvećeg dijela područja rasprostranjenja (areala), te su im današnja nalazišta rijetka i sporadična.

Endemične vrste: vrste živih bića koja su rasprostranjena samo na jednoj ograničenoj teritorij izvan koje se ne mogu naći. Većinom imaju male areale.

Ugrožena vrsta: populacija nekog organizma (vrste) koji je zbog male brojnosti, promjena u okolišu ili pritiskom predacije ili parazita pod prijetnjom izumiranja.

Invazivne vrste: strana svojta koja je unesena u područje u kojem se prirodno ne javlja i u kojem je sposobna održavati veliku populaciju bez ljudske ili bilo kakve druge intervencije.

Ramsar područje: močvarno područje od međunarodne važnosti za ptice, zaštićeno Ramsarkom konvencijom, međunarodnim sporazumom o zaštiti močvarnih staništa.

Rijetka vrsta: organizam koji je vrlo rijedak, pojavljuje se na vrlo ograničenim geografskim područjima ili ima široki rasprostranjenja, ali se nikada ne pojavljuje u velikom broju.

Crvena knjiga: dokument u kojem su navedene sve rijetke i ugrožene vrste životinja, biljaka i gljiva kao i neke domaće pasmine.

Vrsta: skupina organizama prirodnih populacija koji su u mogućnosti međusobno se razmnožavati, generalno dijele sličan izgled, karakteristike i genetsko nasljeđe.

Strana vrsta: nezavičajna vrsta koja prirodno nije obitavala u određenom ekološkom sustavu nekoga područja, nego je u njega dospjela namjernim ili nenamjernim unošenjem.

Zahvat u prirodu: svako privremeno ili trajno djelovanje čovjeka na prirodu koje može narušiti prirodnu ravnotežu, ako to djelovanje nije u cilju zaštite i očuvanja prirode.

Vodoplavno gospodarenje: tradicionalni način korištenja rijeke i zaštite od poplava pri čemu je voda iz rijeke usmjeravana kanalima „fokovima” u stare rukavce, mrtvaje i udubljenja. Time su omogućena mrijestilišta ribama, a nakon povlačenja vode okolnom stanovništvu ribolov i navodnjavanje.

Rječnik: Nabranje po abecednom redu

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
A		A	
ada, rječni otok	zátonysziget	crven	piros
akumulacijsko jezero	vízározó	čučavac (mladunac koji se zadržava u gnijezdu)	fészeklakó
aluvij	öntéstalaj	čunjasti kljun	kúp alakú csőr
arboretum	arborétum	cvat	virágzat
arheološko nalazište	régészeti lelőhely	cvijet	virág
B		cvjetna stapka	virágkocsány
barica	tocsogó	D-Đ	
barica, kaljuga u kojoj se valjaju divlje svinje	dagonya	deponiranje materijala	anyag lerakódás
baza lista	levélalap	deram	gémeskút
bazen	medence	đio lista	levéltag
bicikl	kerékpár	djetelina	lőhere
bijelo	fehér	dlaka	szőr
bik	bika	dno doline	völgyalja
biljni pokrov na cretu između busenova šaša	semlyék	dojenje	szoptatás
biljojed	növényevő	dolina	völgy
boba	bogyó	donja vilica	állkapocs
bočna pruga	oldalvonal	dovršni sijek većih šumskih površina	tarvágás
bosti	csipni	dravska ravnica	Dráva-sík
botanička rijetkost	botanikai ritkaság	drvenast	fásszárú
botanički vrt	botanikus kert	drvo	fa
botanika	növénytan	držak pečurke	tönk
brdo	domb	duplja	odú
brdo s utvrdom na vrhu	várdomb	dupljara	odúlakó
brkovi	bajusz	dvopapkar	párosujjú patás
brzina tečenja, brzina vodenog toka	vízfolyás sebessége	dvosupnica	kétszikű növény
bujica	áradás	E	
bukova šuma	bükkös	ekološki centar	ökológiai központ
bunar	kerekeskút	F	
busen	zsombék	fauna	fauna
busenasta vegetacija	zsombékos	flora	flóra
C-Č		fotograf	fotós
čahura, tobolac	toktermés	fragmentacija	feldarabolódás
čeka, toranj za promatranje divljači	magasles	G	
češer	tohoz	galerijska šuma u poplavnoj ravnini	galériaerdő
četvorni kilometar	négyszétkilométer	geodezija	földmérés
drveni čamac ravnog dna	ladik, csónak	glava	fej
člankonožac	ízeltláb	glavica	fészekvirágzat
cret	láp	glavopršnjak	fejtor
cretna šuma	láperdő	glina	agyag
cretna šuma johe	égeres láperdő	glineno blato za gradnju	vályog
cretna šuma johe	égerláp	gnijezdo	fészek
cretna vrsta	lapi faj	gnjezdarica	fészkelő
cretno jezero	lápító	gnjezdilište	fészkelőhely
cretno korito	lápteknő	gnjezdjenje	fészkelés
cretno, močvarno područje	berek	gnjida	nyú
crkva	templom	gospodarska vrijednost	gazdasági érték
crkva s drvenim oslikanim stropom	festett kazettás templom	grabežljivac	ragadózó
		grana	ág
		grancica (izbojak)	gally
		grm	cserje
		grmasta vrba	bokorfűz
		grmlje vrba	bokorfűzes
		groblje	temető
		grozd	fűrt
		groždani šećer	szőlőcukor
		gusjenica	hernyó
		guž, smuk	sikló
		H	
		hibernacija, zimski san	hibernáció
		hibridne breze	nemesnyír
		hibridne topole	nemesnyár
		hibridne vrbe	nemesfűz
		hranilište	etető
		hrastova šuma na lesu	lőszőlgyes

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
hrastova šuma na pijesku	homoki tölgyes	komuška	becő
hrastovo - grabova šuma	gyertyános tölgyes	konj	ló
hrpice jaja	petecsomó	konjic, skakavac	szöcske
hrušt	cserebogár	kopča	spóratartó nyél
I		kopitar	páratlanujjú patás
igličasti list	tülevél	kopító	pata
ikra	ikra	kora	kéreg
informiranje	tájékoztódás	korijen	gyökér
inje	zúzmara	korijenov sustav	gyökérszet
invazivna biljka	özönnövény	korito	meder
iskonski, prastari cret	ősláp	kornjača	teknős
ispaša	legeltetés	kornjaš	bogár
istok	kelet	kosidba, košnja	kaszálás
istraživačka stanica	kutatóház	košunica	csonthéjas
istraživanje kvalitete vode	vízminőség vizsgálat	koza	kecske
izdanak	hajtás	koža	bőr
izlet	kirándulás	kožno disanje	bőrlégzés
krstarenje (brodom), šetnja	sétaút	krajobrazna cjelina	tájegység
izletnik	kiránduló	krajobrazna vrijednost	táji érték
izložbeni prostor	bemutatóhely	krajolik siromašan prirodnim vrijednostima	kultúrálisvatag
izmet	ürülék	krajolik, krajobraz	táj
izvedbeni plan	kivitelezési terv	kralješnica	gerincoszlop
izvor	forrás	krava	tehén
J		krčenje šume	erdőirtás
jaje	pete	krilo	szárny
jaje	tojás	krljuč	pikkely
jaje s ljuskom, kod ptica	meszeshéjú tojás	krošnja	lombkorona
jama	gödör	križ	kereszt
jarac	kecskebak	krtica	vakond
jarah, kanalić	árok	gomolj	gyökérgumó
jare, lane	gödölye	kruna	korona
jare, lane (mladunac kože ili srne)	gida	krv	vér
jaruga	víznyelő	krvopija	vérszívó
jednogodišnje janje	jerke	kuća	ház
jednostavan list	egyszerű levél	kukac	rovar
jednosupnica	egyszikű növény	kukuljica	báb
jelen	szarvas	kutnjaci sa naborima	redős zápfog
jesen	ősz	kutnjak s kvržicama	gumós zápfog
jezero na iskopištu	bányató	kutnjak	órlőfog
jezik	nyelv	L	
jug	dél	lap	csészelevél
K		latica	szirmlevél
kamen	kő	led	jég
kanal koji spaja mrtvaju s rijekom	fok	lesni zid	lőszfal
kanal nastao erozijom	horhos	letenje	repülés
kap vode	vízcsapp	ličinka	lárva
kapela	kápolna	ličinka hrušta	pajor
kapija od rezbarenog drveta, u tradiciji mađara u Rumuniji	székelykapu	linjanje	vedlés
karta	térkép		
kiša	eső		
kitin	kitin		
kitinska dlaka	kitinszőr		
kitinski oklop	kitinpáncél		
klas	kalász		
klica	csira		
kliještari	csáprágó		
klip	torzsa		
klisura, klanac	szurdok		
klizište	csuszamlás		
kljun	csőr		
kljun za deranje	tépőcsőr		
klobuk	kalap		
kobila	kanca		
komarac	szúnyog		

Rječnik: Nabranje po abecednom redu

hrvatski	mađarski
lišaj	zuzmó
lisica	róka
lisna peteljka	levélnyel
lisnata mahovina	lombosmoha
lisni rukavac	levélhüvely
list	levél
list	lomblevél
listić (lamela)	spóratartó lemez
listić ocvijeća	lepellevél
livada košanica	kaszálórét
livada na cretu	láprét
livada visokih šaševa	magassásrét
ljekovita biljka	gyógynövény
ljeto	nyár
lojna žlijezda	faggyúmirigy
lokalna zaštita	helyi védelem
lokva	pocsolya
lovac	vadász
lubanja	koponya
luka, pristanište	kikötő
lukovica	hagyma
M	
magarac	szamár
magare	csacsi
mahuna	hüvelytermés
majčino mlijeko	anyatej
samostan, manastir	kolostor

hrvatski	mađarski
matica toka, brzak	sodrás
matična stijena	alapkőzet
meandar	meander
meandriranje	meanderezés
melioracijski zahvat	lecsapolás
metlica	buga
mikroklima	mikroklima
mikroskop	mikroszkóp
miris	illat
mjesto na koje lovci prosipaju hranu da privuku divljač radi odstrela	szóró
mladunac	fióka
mlin	vízimalom
močvara	mocsár
močvarna livada	mocsárrét
močvarna šuma	mocsári erdő
močvarna šuma johe	égeres mocsárerdő
most	híd
mrav	hangya
mriješčenje	ívás
mrtvaja, mrtvica	holtág
mrtvi rukavac	holtmeder
muha	légy
mulj	iszap
muljevita obala	iszapos part
mužjak	bak
mužjak svinje, vepar	kan
N	
nacionalni park	nemzeti park
nakupljanje mulja i zarastanje mrtvaje	holtágak feltöltődése
naplavina, nanos	hordalék
naplavine	uszadék
naselje	település
nasip	töltés
nastavni program	oktatási program
nečisnica (kloaka)	kloáka
nekontrolirani izlov	túlzott halászat, vadászat
nektar	nektár
žlijezda, nektarij	mézfejtő
nektarij	nektárium
neobrasle obale i sprudovi	csupasz partok és zátonyok
nepomoćivo perje	vízhatlan tollazat
nevladina udruga	civil szervezet
niska voda, mala voda	kis víz
nizinsko područje uz lijevu obalu Drave u mađarskoj Baranji	Ormánság
njuška, vršni dio tučka	bibe
noga	láb
nos	orr
O	
obad	bögöly
obala	part
obalni zid	partfal
obična gujavica	foldigiliszta
oblik erozije	lepusztlás forma
očnjak	szemfog
odlaganje nanosa	hordalék lerakódás
odrasli insekt (imago)	kifejlett rovar
odvodnja	víztelenítés
oglasna ploča	tájékoztató tábla
ogradeni prostor za hvatanje divljači	vadbefogó
oklop	páncél
oko	szem
okoliš	környezet

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
okolišni rizik	környezeti kockázat	potočić	ér (mint kis csermely)
onečišćenje okoliša	környezet szennyezés	potok	ptak
onečišćenje voda	vízszennyezés	potkršućac (mladunac koji napušta gnijezdo)	fészekhagyó
oplodnja	megtermékenyítés	poučna staza	tanösvény
opnatno jaje	lágyhjúj tojás	povremena tekućica	időnkénti vízfolyás
oprašivanje	megporzás	površinska voda	felszíni víz
orah	dió	prase	malac
orašćić	makkocska	prasica, svinja	koca
osa	darázs	prašnica (peludnica)	portok
oteretni kanal	árapasztó csatorna	prašnička nit	porzószal
otok, ada	sziget	prašnik	porzó
otvarati se	kinyílni	precvjetati	elvirágozni
ovan	kos	prenamjena zemljišta	művelési ág váltás
ovratnik	gallér	preobrazba	átváltozás
P		razvoj	kifejlés
palistić	levélke	preživuč	kérvándzó
panorama	panoráma	preživanje	kérvándzás
paprat	haraszt	pridneni	aljazton lévő
park, perivoj	park	primješana vrsta drveća	elegyfa
pašnjak	legelő	priobalni	parti
pašnjak s pojedinačnim drvećem	fás legelő	priroda	természet
pastuh	csődör	prirodna baština	természeti örökség
pauk	pók	prirodne vrijednosti	természeti értékek
pčela	méh	prirodoslovac	természetbúvár
pčelarstvo	méhészet	pritok	melékvíz
pečina	barlang	prolaz kojim se usmjerava kretanje	kételtű terelő átjáró
peharasto oko	kehelyszem	vodozemaca	
peraja	úszóláb	prolaz za divljač	vadátjáró
perje	tollazat	proljeće	tavaszi
pero	toll	pronos nanosa	hordalék szállítás
pisnica, pisak	csüd	prsa	tor
pješčanik	homokkő	prstenovanje ptica	madárgyűrűzés
izletnička ruta	túraútvonal	pršljen, kralješac, dio kralješnice	csigolya
planina	hegy	pršljen na stablu biljaka	örv
planinsko područje	hegyvidék	prut	vessző
plastid	színtest	pšeno	szemtermés
plavo	kék	punoglavac	ebihal
plijen	zsákmány	cvjetni pupoljak	bimbó
plivajuća kožica	úszóhártya	cvjetni pupoljak	rügy
pločasti kljun	lemezes csőr	put	út
plod	termés	puž	csiga
plodnica	magház	R	
plodnica	termő	rak	rák
plojka	levéllemez	raspelo	feszület
plovidba	hajózás	rebra	borda
plovilo načinjeno od izdubljenih trupaca	bődönhajó	regulacija rijeke	folyószabályozás
plovní put	hajó út, hajózási útvonal	reljef	domborzat
pluća	tüdő		
plutajući cret	úszóláp		
pobrđe, brdovito područje	dombvidék		
podnožje doline	völgytalp		
podrovati obalu	alámosni a partot		
područje razdvajanja krajolika	tájválasztó		
područje uz Dravu	Dráva-mente		
podrum s tršćanim krovom	zsupfedeles pince		
podzemna voda	felszínalatti víz		
pokrilje	fedőszárny		
polen (pelud)	pollen (virágpor)		
pelud, polenov prah	virágpor		
poljoprivredni krajolik	agrár táj		
poplavno područje	ártér		
poluotok	félsziget		
porodica	familia		
pošumljavanje	beerdősülés		
potočić	csermely		

Rječnik: Nabranje po abecednom redu

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
resa, maca	barka	šljunčara, iskopište šljunka	kavicsbánya
resa	virágfűzér	slobodno plivajuće površinske zajednice	úszóhínár
režanj listića ocvijača	lepelcimpa	vodenih biljaka	
rezervat biosfere	bioszféra rezervátum	sloj grmlja	cserjeszint
režim plavljenja, dinamika plavljenja	áradási dinamika	sloj prizemnih biljaka	gyepszint
riba	hal	složeni list	összetett levél
ribič	horgász	složeni želudac	összetett gyomor
ribnjak	halastó	mede	barna
riječni nanos	hordalékkúp	specijalni rezervat	rezervátum
riječni otok, ada	folyó sziget	spiranje padine	lejtölemosás
rijeka	folyó	splav	tutaj
rika jelena	szarvasbögés	spomenik	emlékmű
rizom, podanak, podzemno stablo	gyöktörzs	spora	spóra
šupalj rog kod goveda	tülök	sporangija	spóratok
rog (koštani)	agancs	sprud	zátony
rog (rožnati)	szarv	spuštanje kanuom, kajakom niz rijeku	vizitúra
rosa	harmat	srna	suta
rukavac rijeke	folyam mellékág	stablo	szár
ruševine utvrde	várrom	stablo, trup	törzs
S-Š		stablo koje nosi cvjetove	tökocsány
sakupljanje	gyűjtögetés	stado krava	gulya
šaška, skakavac	sáska	stagnirajuća voda	lefolyástalan víz
sastavljeno (mrežasto) oko	összetett szem	stajacića	állóvíz
sastojina rogoza	gyékényes	štala	istálló
sastojine šaša	sásos	stanista važna za ptice	fontos madárelőhelyek
sediment, talog	üledék	staza	csapás
sjekutić	metszőfag	staza	ösvény
selidba ptica	madárvonulás	stijena	szikla
šikara, grmlje	cserjés	štítac	ernyő
šiljast zub	tűhegyes fog	strana doline	völgyfal
šiljati kljun	ék alakú csőr	strogo zaštićen	fokozottan védett
širokolisna listopadna šuma	lombhullató erdő	strogo zaštićena vrsta	fokozottan védett faj
šišmiš	denevér	stručno vodstvo	szakvezetés
sječa drveća	fakitermelés	strujanje	áramlás
sječive zrelosti	vágásra érett	strujnica	áramlat
sjeme	mag	studija prihvatljivosti utjecaja zahvata za prirodu	hatástanulmány
sjever	észak	šturak, cvrčak, zrikavac	tücsök
skela	komp	suhi travnjak	szárazgyep
sklonište koje gradi dabar	hódvár	šuma	erdő
školjka	kagyló	šuma hrasta jasena i brijesta	tölgy-kóris-szil ligeterdő
škrge	kopoltyú	šuma iz izbojaka	sarjerdő
škržni poklopac	kopoltyúfedő	šuma johe	égeres
inje	dér	šuma koja služi kao pašnjak	legelőerdő
soliste za divljač	sózó	šuma mekih listača	puhafaliget
slijep	vak	šuma mekih listača	puhafás ligeterdő
slivno područje	vízgyűjtő	šuma na tlu siromašnom vapnencem	mészkerülő erdő
šljunak	kavics	šuma u poljuju	hullámtéri erdő
šljunčani nanos	kavics hordalék	šumar	erdész
		šumarak johe	égerliget
		šuma na poplavnom području	ligeterdő
		šume tvrdih listača	keményfaliget
		šumski put	erdei út
		šumski rezervat	erdőrezervátum
		sunčevo svjetlo	napfény
		supka, kotiledon	sziklevél
		svezder	mindenevő
		svinja	disznó/sertés
		T	
		tekućica	folyóvíz
		tele	borjú
		ticalo	csáp
		tlo sa nakupljanjem treseta	tőzegesedő talaj
		točkasto oko	pontszem
		tor	akol

hrvatski	mađarski
toranj za promatranje ptica	madármegfigyelő torony
kuća na gredama, „na počeku”	talpasház
tratina, neobrađena njiva	parlag
trava	fű
trava	pázsitfű
trava koja ne stvara busen	szálfű
travnjak	gyep
travnjak na pijesku siromašnom vapncem	mészerkülő homoki gyep
treset	tőzeg
tresetište	tőzegláp
trореzпjevitи list	háromkaréjú levél
trščak	nádas
trska	nád
tular	kérész
tular	tegzés
U	
ubod	csípés
udovi za kretanje	jároláb
udubljenje nastalo proticanjem vode	vízmosás
Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek	Természetvédelmi, környezetvédelmi Egyesület „Zöld Eszék”
usamljeno, rijetko drveće	hagyásfa
usjeci riječnog korita	mederbevágódás
ustava	zsilip
utvrda, tvrđava	vár
uho	fül
uže područje zahvata	beavatkozási terület
uzgajanje stoke ispašom	legeltető állattartás
uzgajanje životinja	állattartás
uzvišenje	halom
V	
vegetacija busenastih šaševa	zsombéksásos
vegetacija plutajućih biljaka	lebegő hínár
vegetacija vodenih rubova	parti növényzet
velika rijeka	folyam
vidikovac, osmatračnica	kilátó
visoka obala	magaspart
vlažni travnjak	nedves rét
vlažni travnjak	üde rét
voda	víz
vodena biljka	vizinövény
vodena paprat	vízipáfrány
vodena vegetacija zakorjenjenih i plutajućih biljaka	hínár
vodenjak	göte
vodena biljka, vodenjara	hínárnövény
vodni val	árhullám
vodno lice	víztűkör
vodno tijelo	víztest
vodostaj	vízállás
vodotok	vízfolyás
volja	begy
vožnja biciklom	kerékpározás
vrat tučka	bibeszál
vrbik na cretu	fűzláp
vrbova šuma	fűzliget
vrbovo-topolova šuma	fűz-nyár ligeterdő
vrčasti gomolj na bazi drške pečurke	bocskor
vretenac, vilin konjic	szitakötő
virtlog, vir	örvény
Z-Ž	
žaba	béka
začane noge	potrohláb
zadak	potroh

hrvatski	mađarski
zahvat	beavatkozás
zajednica	közösség
zajednica borovnice i breze	nyires-borókás
znamenitost	látványos
žalac, žaoka	fullánk
zapat	nyugat
zaštićena vrsta	védett faj
zaštićeni krajolik	tájvédelmi körzet
zaštićeno područje	természetvédelmi terület
zaštita okoliša	környezetvédelem
zaštita prirode	természetvédelem
sprud nastao nanošenjem pjeska i mulja	turzásgát
zatvarati se	összecsukódik
zavičajna vrsta	őshonos faj
ždrijebe	csikó
zeleno	zöld
zeljasta biljka	lágyszárú növény
želudac	gyomor
zemljana utvrda	földvár
zid od nabijene zemlje	vályogfal
zima	tél
zimski san	téli álmom
žir	makk
živi svijet	élvilág
živi svijet u poplavnom području	ártéri élvilág
živorodni	elevenszülő
zubalo	fogazat
zubi derači	tépfog
žut	sárga
zvonik	harangláb

Rječnik: Nabranjanje po temama

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
OPĆI POJMOVI	ÁLTALÁNOS FOGALMAK	kapela	kápolna
aluvij	öntés talaj	kaplja od rezbarenog drveta, u tradiciji	székelykapu
arheološko nalazište	régészeti lelőhely	madara u Rumuniji	térkép
bazen	medence	kiša	eső
bicikl	kerékpár	klizište	csuszamlás
bijelo	fehér	korito	meder
bosti	csipni	kosidba, košnja	kaszálás
botanička rijetkost	botanikai ritkaság	krajobrazna cjelina	tájegység
botanika	növénytan	krajobrazna vrijednost	táji érték
brdo s utvrdom na vrhu	várdomb	krajolik siromašan prirodnim vrijednostima	kultúrsivatag
brzina tečenja, brzina vodenog toka	vízfolyás sebessége	krajolik, krajobraz	táj
bujica	áradás	križ	kereszt
bunar	kereszkút	kruna	korona
čeka, toranj za promatranje divljači	magasles	kuća	ház
četvorni kilometar	négyzetkilométer	led	jég
drveni čamac ravnog dna	ladik, csónak	letenje	repülés
crkva	templom	ljeto	nyár
crkva s drvenim oslikanim stropom	festett kazettás templom	lokalna zaštita	helyi védelem
crven	piros	lokva	pocsolya
deponiranje materijala	anyag lerakódás	lovac	vadász
deram	gémeskút	luka, pristanište	kikötő
dovršni sijek većih šumskih površina	tarvágás	samostan, manastir	kolostor
dravska ravnica	Dráva-sík	matica toka, brzak	sodrás
ekološki centar	ökológiai központ	meandar	meander
fotograf	féotós	meandriranje	meanderezés
fragmentacija	feldarabolódás	melioracijski zahvat	lecsapolás
geodezija	földmérés	mikroklima	mikroklíma
glina	agyag	mikroskopski	mikroszkóp
glineno blato za gradnju	vályog	miris	illat
groblje	temető	mjesto na koje lovci prosipaju hranu da privuku divljač radi odstrela	szőrő
hibernacija, zimski san	hibernáció	mlin	vízimalom
hranilište	etető	most	híd
informiranje	tájékoztódás	mulj	iszap
inje	zúzomara	nacionalni park	nemzeti park
iskonski, prastari cret	ősláp	naselje	település
ispaša	legeltetés	nasip	töltés
istok	kelet	nastavni program	oktatási program
istraživačka stanica	kutatóház	nekontrolirani izlov	túltölt halászat, vadászat
istraživanje kvalitete vode	vízminőség vizsgálat	nevladina druga	civil szervezet
izlet	kirándulás	niska voda, mala voda	kis víz
krstarenje (brodom), šetnja	sétaút	nizinsko područje uz lijevu obalu Drave u mađarskoj Baranji	Ormánság
izletnik	kiránduló	oblik erozije	lepusztulás forma
izložbeni prostor	bemutatóhely	odvodnja	víztelenítés
izvedbeni plan	kivitelezési terv	oglasna ploča	tájékoztató tábla
jesen	ősz	ogradeni prostor za hvatanje divljači	vadbefogó
jug	dél	okoliš	környezet
kamen	kő	okolišni rizik	környezeti kockázat
kap vode	vízcsepp	onečišćenje okoliša	környezet szennyezés
		onečišćenje voda	vízszennyezés
		oteretni kanal	árapasztó csatorna
		otok, ada	sziget
		otvarati se	kinylíni
		panorama	panoráma
		park, perivoj	park
		pčelarstvo	méhészet
		pješčanik	homokkő
		izletnička ruta	túraútvonal
		planina	hegy
		planinsko područje	hegyvidék
		plavo	kék
		plovidba	hajózás
		plovilo načinjeno od izdubljenih trupaca	bődönhajó

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
plovni put	hajó út, hajózási útvonal	soliste za divljač	sózó
pobrde, brdovito područje	dombvidék	sljep	vak
podnožje doline	völgytalp	slivno područje	vízgyűjtő
podrovati obalu	alámosni a partot	šljunak	kavics
područje razdvajanja krajolika	távvalasztó	šljunčani nanos	kavics hordalék
područje uz Dravu	Dráva-mente	šljunčara, iskopište šljunka	kavicsbánya
podrum s tršćanim krovom	zsupfedeles pince	slobodno plivajuće površinske zajednice	úszóhínár
podzemna voda	felszínalatti víz	vodenih biljaka	
poljoprivredni krajolik	agrár táj	smedi	barna
poluotok	félsziget	specijalni rezervat	rezervátum
pošumljavanje	beerdősülés	spiranje padine	lejtőleomosás
potočić	ér (mint kis csermely)	splav	tutaj
potok	ptak	spomenik	emlékmű
poučna staza	tanösvény	sprud	zátony
površinska voda	felszíni víz	spuštanje kanuom, kajakom niz rijeku	vízitúra
prenamjena zemljišta	művelési ág váltás	stagnirajuća voda	lefolyástalan víz
pridneni	aljazton lévő	štala	istálló
priobalni	parti	stanista važna za ptice	fontos madárélőhelyek
priroda	természet	staza	csapás
prirodna baština	természeti örökség	staza	ösvény
prirodne vrijednosti	természeti értékek	stijena	szikla
prirodoslovac	természetbúvár	strana doline	völgyfal
pritok	melékvíz	strogo zaštićen	fokozottan védett
prolaz za divljač	vadátjáró	strogo zaštićena vrsta	fokozottan védett faj
proljeće	tavas	stručno vodstvo	szakvezetés
pronos nanosa	hordalék szállítás	strujanje	áramlás
prstenovanje ptica	madárgyűrűzés	strujnica	áramlat
put	út	studija prihvatljivosti utjecaja zahvata za prirodu	hatástanulmány
raspelo	feszület	šumar	erdész
regulacija rijeke	folyo szabályozás	šumski put	erdei út
reljef	domborzat	šumski rezervat	erdőrezervátum
rezervat biosfere	bioszféra rezervátum	sunčevo svjetlo	napfény
režim plavljenja, dinamika plavljenja	áradási dinamika	tekućica	folyóvíz
ribič	horgász	tlo sa nakupljanjem treseta	tőzegesedő talaj
riječni nanos	hordalékkúp	tor	akol
rika jelena	szarvasbőség	toranj za promatranje ptica	madármegfigyelő torony
rosa	harmat	kuća na gredama, „na počeku”	talpasház
ruševine utvrde	várrom	treset	tőzeg
sakupljanje	gyűjtögetés	ubod	cspész
sastojine šaša	sásos	udubljenje nastalo proticanjem vode	vízmosás
sediment, talog	üledék	Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek	Természetvédelmi, Környezetvédelmi Egyesület „Zöld Eszék”
selidba ptica	madárvonulás	usjeci riječnog korita	mederbevágódás
sječa drveća	fakitermelés	ustava	zsilip
sječive zrelosti	vágásra érett	utvrda, tvrđava	vár
sjever	észak		
skela	komp		
sklonište koje gradi dabar	hódvár		
inje	dér		

Rječnik: Nabranje po temama

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
uže područje zahvata	beavatkozási terület	cretna vrsta	lápi faj
uzgajanje stoke ispašom	legeltető állattartás	cretno jezero	lápító
uzgajanje životinja	állattartás	cretno korito	lápteknő
uzvišenje	halom	cretno, močvarno područje	berek
vidikovac, osmatračnica	kilátó	dno doline	völgyalja
visoka obala	magaspart	dolina	völgy
voda	víz	galerijska šuma u poplavnoj ravlini	galériaerdő
vodni val	árhullám	gospodarska vrijednost	gazdasági érték
vodno lice	víztükör	grmlje vrba	bokorfűzes
vodno tijelo	víztest	hrastova šuma na lesu	lőszőlgyes
vodostaj	vízállás	hrastova šuma na pijesku	homoki tölgyes
vodotok	vízfolyás	hrastovo - grabova šuma	gyertyános tölgyes
vožnja biciklom	kerékpározás	izvor	forrás
vrtilog, vir	örvény	jama	gödör
zahvat	beavatkozás	jarak, kanalić	árok
zajednica	közösség	jaruga	viznyelő
znamenitost	láttnivaló	jezero na iskopištu	bányató
zapad	nyugat	kanal koji spaja mrtvaju s rijekom	fok
zaštićena vrsta	védett faj	kanal nastao erozijom	horhos
zaštićeni krajolik	tájvédelmi körzet	klisura, klanac	szurdok
zaštićeno područje	természetvédelmi terület	krčenje šume	erdőtűrés
zaštita okoliša	környezetvédelem	lesni zid	lőszfal
zaštita prirode	természetvédelem	livada košanica	kaszalórét
zatvarati se	összecsukódik	livada na cretu	láp rét
zavičajna vrsta	őshonos faj	livada visokih šaševa	magassásrét
zeleno	zöld	matična stijena	alapkőzet
zemljana utvrda	földvár	močvara	mocsár
zid od nabijene zemlje	vályogfal	močvarna livada	mocsárrét
zima	tél	močvarna šuma	mocsári erdő
živi svijet	éővilág	močvarna šuma johe	égeres mocsárerdő
živi svijet u poplavnom području	ártéri éővilág	mrtvaja, mrtvica	holtág
žut	sárga	mrtvi rukavci	holtmeder
zvonik	harangláb	muljevita obala	iszapos part
STANIŠTA	ÉLŐHELYEK	nakupljanje mulja i zarastanje mrtvaje	holtágak feltöltődése
ada, rječni otok	zátonysziget	naplavina, nanos	hordalék
akumulacijsko jezero	vízározó	naplavine	uszadék
barica	tocsogó	neobrasle obale i sprudovi	csupasz partok és zátonyok
barica, kaljuga u kojoj se valjaju divlje svinje	dagonya	obala	part
biljni pokrov na cretu između busenova šaša	semlyék	obalni zid	partfal
botanički vrt	botanikus kert	odlaganje nanosa	hordalék lerakódás
brdo	domb	pašnjak	legelő
bukova šuma	bükkös	pašnjak s pojedinačnim drvećem	fás legelő
busenasta vegetacija	zsombékos	pečina	barlang
cret	láp	plutajući cret	úszóláp
cretna šuma	lápérdő	poplavno područje	ártér
cretna šuma johe	égeres lápérdő	potočić	csermely
cretna šuma johe	égerláp	povremena tekućica	időnkénti vízfolyás

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
ribnjak	halastó	jednostavan list	egyszerű levél
riječni otok, ada	folyó sziget	jednosupnica	egyszikű növény
rijeka	folyó	klas	kalász
rukavac rijeke	folyam mellékág	klica	csíra
sastojina rogoza	gyékényes	klip	torzsa
šikara, grmlje	cserjés	komuška	becő
širokolisna listopadna šuma	lombhullató erdő	kora	kéreg
stajačica	állóvíz	korijen	gyökér
suhí travnjak	szárazgyep	korijenov sustav	gyökérzet
šuma	erdő	koštunica	csonthéjas
šuma hrasta jasena i brijesta	tölgy-köris-szil ligeterdő	krošnja	lombkorona
šuma iz izbojaka	sarjerdő	gomolj	gyökérgumó
šuma joha	égeres	lap	csészzelevél
šuma koja služi kao pašnjak	legelőerdő	latica	szíromlevél
šuma mekih listača	puhafaliget	lišaj	zuzmó
šuma mekih listača	puhafás ligeterdő	lisna peteljka	levélnyel
šuma na tlu siromašnom vapnencem	mészkerülő erdő	lisnata mahovina	lombosmoha
šuma u poljuju	hullámtéri erdő	lisni rukavac	levélhüvely
šumarak joha	égerliget	list	levél
šuma na poplavnom području	ligeterdő	list	lomblevél
šume tvrdih listača	keményfaliget	listić ocvijeća	lepellevél
tratina, neobrađena njiva	parlag	ljekovita biljka	gyógynövény
travnjak na pijesku siromašnom vapnencem	mészkerülő homoki gye	lukovica	hagyma
tresetište	tőzepláp	mahuna	hüvelytermés
trščak	nádas	metlica	buga
vegetacija busenastih šaševa	zsombéksásos	nektar	nektár
vegetacija vodenih rubova	parti növényzet	žlijezda, nektarij	mézefjető
velika rijeka	folyam	nektarij	nektárium
vlažni travnjak	nedves rét	njuška, vršni dio tučka	bibe
vlažni travnjak	űde rét	oplodnja	megtermékenyítés
vrbič na cretu	fűzláp	oprašivanje	méggporzás
vrbova šuma	fűzliget	orah	dió
vrbovo-topolova šuma	fűz-nyár ligeterdő	oraščić	makkocska
zajednica borovnice i breze	nyíres-borókás	palistić	levélke
sprud nastao nanošenjem pjeska i mulja	turzáságát	paprat	haraszt
		plastid	színtest
		plod	termés
		plodnica	magház
		plodnica	termő
		plojka	levéllemez
		polen (pelud)	pollen (virágpor)
		pelud, polenov prah	virágpor
		porodica	familia
		prašnica (peludnica)	portok
		prašnička nit	porzószal
		prašnik	porzó
		precvjetati	elvirágozni
		primješana vrsta drveća	elegyfa
BILJKE	NÖVÉNYEK		
arboretum	arboretum		
baza lista	levélalap		
boba	bogyó		
busen	zsombék		
čahura, tobolac	toktermés		
češer	tohoz		
cvat	virágzat		
cvijet	virág		
cvjetna stapka	virágkocsány		
dio lista	levéltag		
djetelina	lóhere		
drvenast	fásszárú		
drvo	fa		
dvosupnica	kétszikű növény		
flora	flóra		
glavica	fészekvirágzat		
grana	ág		
grančica (izbojak)	gally		
grm	cserje		
grmasta vrba	bokorfűz		
grozd	fűrt		
groždani šečer	szőlőcukor		
hibridne breze	nemesnyír		
hibridne topole	nemesnyár		
hibridne vrbe	nemesfűz		
igličasti list	tűlevél		
invazivna biljka	özönnövény		
izdanak	hajtás		

Rječnik: Nabranje po temama

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
pršljen na stablu biljaka	örv	bočna pruga	oldalvonal
prut	vessző	brkovi	bajusz
pšeno	szemtermés	člankonožac	izeltláb
cvjetni pupoljak	bimbó	čučavac (mładunac koji se zadržava u gnijezdu)	fészeklakó
cvjetni pupoljak	rügy	čunjasti kljun	kúp alakú csőr
resa, maca	barka	dlaka	szőr
resa	virágfüzér	dojenje	szojtatás
režanj listića ocvijeća	lepelcimpa	donja vilica	állkapocs
rizom, podanak, podzemno stablo	gyöktörzs	duplja	odú
sjeme	mag	dupljara	odúlakó
sloj grmlja	cserjeszint	dvopapkar	párosujjú patás
sloj prizemnih biljaka	gyepszint	fauna	fauna
složeni list	összetett levél	glava	fej
stablo	szár	glavopršnjak	fejtor
stablo, trup	törzs	gnijezdo	fészek
stablo koje nosi cvjetove	tőkocsány	gnjezdarica	fészkelő
štitač	ernyő	gnjezdilište	fészkelőhely
supka, kotiledon	sziklevél	gnježdjenje	fészkelés
trava	fű	gnjida	nyú
trava	pázsitfű	grabežljivac	ragadozó
trava koja ne stvara busen	szálfű	gusjenica	hernyó
travnjak	gyep	guž, smuk	sikló
trореžnjevit list	háromkaréjú levél	hrpice jaja	petecsomó
trska	nád	hrušt	cserebogár
usamljeno, rijetko drveće	hagyásfa	ikra	ikra
vegetacija plutajućih biljaka	lebegő hínár	izmet	ürülék
vodena biljka	vizinövény	jaje	pete
vodena paprat	vízipáfrány	jaje	tojás
vodena vegetacija zakorjenjenih i plutajućih biljaka	hínár	jaje s ljuskom, kod ptica	meszeshéjú tojás
vodena biljka, vodenjara	hínárnövény	jarac	kecskebak
vrat tučka	bibeszál	jare, lane	gödölye
zeljasta biljka	lágyszárú növény	jare, lane (mładunac koze ili srne)	gida
žir	makk	jednogodišnje janje	jerke
		jelen	szarvas
		jezik	nyelv
GLJIVE, PEČURKE	GOMBÁK	kitin	kitin
držak pečurke	tönk	kitinska dlaka	kitinszőr
klobuk	kalap	kitinski oklop	kitinpáncél
kopča	spóratartó nyél	kliještari	csáprágó
listić (lamela)	spóratartó lemez	kljun	csőr
ovratnik	gallér	kljun za deranje	tépőcsőr
spora	spóra	kobila	kanca
sporangija	spóratok	komarac	szúnyog
vrčasti gomolj na bazi drške pečurke	bocskor	konj	ló
		konjic, skakavac	szőcske
ŽIVOTINJE	ÁLLATOK	kopitar	páratlanujjú patás
bik	bika	kopito	pata
biljojed	növényevő	kornjača	teknős
		kornjaš	bogár
		koza	kecske
		koža	bőr
		kožno disanje	bőrlégzés
		kralješnica	gerincoszlop
		krava	tehén
		krilo	szárny
		krljušt	pikkely
		krtica	vakond
		krv	vér
		krvopija	vérszívó
		kukac	rovar
		kukuljica	báb
		kutnjaci sa naborima	redős zápfog
		kutnjak s kvržicama	gumós zápfog
		kutnjak	örlófog

hrvatski	mađarski	hrvatski	mađarski
ličinka	lárva	prolaz kojim se usmjerava kretanje	kétféltű terelő átjáró
ličinka hrušta	pajor	vodozemaca	tor
linjanje	vedlés	prsa	csigolya
lisica	róka	pršljen, kraješac, dio kraješnice	ebihal
lojna žlijezda	faggyúmirigy	punoglavac	csiga
lubanja	koponya	puž	rák
magarac	szamár	rak	borda
magare	csacsi	rebra	hal
majčino mlijeko	anyatej	riba	tülok
mladunac	fióka	šupalj rog kod goveda	agancs
mrav	hangya	rog (koštani)	szarv
mriješćenje	ívás	rog (rožnati)	sáska
muha	légy	šaška, skakavac	összetett szem
mužjak	bak	sastavljeno (mrežasto) oko	metszőfog
mužjak svinje, vepar	kan	sjekutić	tűhegyes fog
nečisnica (kloaka)	kloáka	šiljast zub	ék alakú csőr
nepromočivo perje	vízhatlan tollazat	šiljati kljun	denevér
noga	láb	šišmiš	kagyló
nos	orr	školjka	kopoltyú
obad	bögöly	škrge	kopoltyúfedő
obična gujavica	földigiliszta	škržni poklopac	összetett gyomor
očnjak	szemfog	složeni želudac	suta
odrasli insekt (imago)	kifejllett rovar	srna	gulya
oklop	páncél	stado krava	tücsök
oko	szem	šturak, cvrčak, zrikavac	mindenevő
opnasto jaje	lányhéjú tojás	svežder	disznó/sertés
osa	darázs	svinja	borjú
ovan	kos	tele	csáp
pastuh	csődör	ticalo	pontszem
pauk	pók	točkasto oko	kérész
pčela	méh	tular	tegzés
peharasto oko	kehelyszem	tular	járólab
peraja	úszólab	udovi za kretanje	fül
perje	tollazat	uho	göte
pero	toll	vođenjak	begy
pisnica, pisak	csüd	volja	szitakötő
plijen	zsákmány	vretenac, vilin konjic	béka
plivajuća kožica	úszóhártya	žaba	potrohláb
pločasti kljun	lemezes csőr	začane noge	potroh
pluća	tüdő	zadak	fullánk
pokrilje	fedőszárny	žalac, žaoka	csikó
potrkušac (mladunac koji napušta gnijezdo)	fészekhagyó	želudac	gyomor
prase	malac	zimski san	téli álom
prасica, svinja	koca	živorodni	elevenszülő
preobrazba	átváltozás	zubalo	fogazat
razvoj	kifejlés	zubi derači	tépőfog
preživač	kérdőző		
preživanje	kérdőzés		

Rječnik: Nabranje po vrstama

hrvatski	latinski	mađarski
BILJKE	PLANTA	NÖVÉNYEK
bademasta vrba	<i>Salix triandra</i>	mandulalevelű fűz
bazgin kačun	<i>Dactylorhiza sambucina</i>	bodzaszágú kosbor
beskorijenska sitna leća	<i>Wolffia arrhiza</i>	vízidara
bijela djetelina	<i>Trifolium repens</i>	fehér here
bijela topola	<i>Populus alba</i>	fehérnyár
bijela vrba	<i>Salix alba</i>	fehértűz
bijeli lopoč	<i>Nymphaea alba</i>	fehér tündérrózsa
brekinja	<i>Sorbus torminalis</i>	barkócaberkenye
bršljan	<i>Hedera helix</i>	borostyán
češki šaš	<i>Carex bohemica</i>	palkasás
četverolisna raznorotka	<i>Marsilea quadrifolia</i>	mételyfű
cjelolisna pavitina	<i>Clematis integrifolia</i>	réti iszalag
cretna kopriva	<i>Urtica kioviensis</i>	lápi csalán
crna joha	<i>Alnus glutinosa</i>	mézőgás égér
crna topola	<i>Populus nigra</i>	feketenyár
crvena djetelina	<i>Trifolium pratense</i>	réti here
čvrsta šupaljka	<i>Corydalis solida</i>	ujjas keltike
divlja loza	<i>Vitis silvestris</i>	ligeti szőlő
divlja loza	<i>Vitis riparia</i>	parti szőlő
drijen	<i>Cornus mas</i>	húsos som
dugolisna metvica	<i>Mentha longifolia</i>	lómenta
dunjica orubljena	<i>Medicago orbicularis</i>	korongos lucerna
đurđica	<i>Convalaria majalis</i>	gyöngyvirág
dvolisni procijep	<i>Maianthemum bifolium</i>	kétéveles árnyékvirág
europska zdravčica	<i>Sanicula europaea</i>	gombornyó
gomoljasta končara	<i>Filipendula vulgaris</i>	koloncos legyezőfű
gorski javor	<i>Acer pseudoplatanus</i>	hegyi juhar
grimizni kačun	<i>Orchis purpurea</i>	bíborkosbor
grozdasti ovrtnjak	<i>Carpesium abrotanoides</i>	fürtös gyűrűvirág
guščarski petoprst	<i>Potentilla anserina</i>	libapimpó
hmelj	<i>Humulus lupulus</i>	komló
hmeljasta vija	<i>Medicago lupulina</i>	komlóképű lucerna
idirot	<i>Acorus calamus</i>	kálmos
jajoliki čopotac	<i>Listera ovata</i>	békaconty
japanska heljda	<i>Fallopia japonica</i>	japán keserűfű
jednogodišnja krasolika	<i>Stenactis annua</i>	betyárkóró
jednovrati glog	<i>Chraetaegus monogyna</i>	egybibés galagonya
jezerski oblič	<i>Schoenoplectus lacustris</i>	tavi káka
kacigasti kačun	<i>Orchis militaris</i>	vitéz kosbor
kalina	<i>Ligustrum vulgare</i>	fagyal
kebrač	<i>Myricaria germanica</i>	csermelyciprus
kitnjak	<i>Quercus petraea</i>	kocsánytalan tölgy
kockavica	<i>Fritillaria meleagris</i>	kockáslihom
kokica paučica	<i>Ophrys sphegodes</i>	pókbangó
kraljevska paprat	<i>Osmunda regalis</i>	királypáfrány
krhka vrba	<i>Salix fragilis</i>	törekeny fűz
krkavinka	<i>Frangula alnus</i>	kutyabenge
kukuljičasti kačun	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	húzinű ujjaskosbor
kupina	<i>Rubus coesius</i>	hamvas szeder
lisičji šaš	<i>Carex vulpina</i>	rókasás
livadni repak	<i>Alopecurus pratensis</i>	réti ecsetpázsit
ljekovita krvara	<i>Sanguisorba officinalis</i>	vérű
ljetni drijemovac	<i>Leucoujum aestivum</i>	nyári tőzike
ljetni jednolist	<i>Ophoglossum vulgatum</i>	kigyónyelpváfrány
lukovičasta režuha	<i>Dentaria bulbifera</i>	hagymás fogasír
lužnjak	<i>Quercus robur</i>	kocsányos tölgy
mađarski mrazovac	<i>Colchicum hungaricum</i>	magyar kikerics
maleni volovod	<i>Orobanche nana</i>	apró vajvirág
mali kačun	<i>Orchis morio</i>	agár kosbor
mali zimzelen	<i>Vinca minor</i>	kis télizöld
mirisavi dvolist	<i>Platanthera bifolia</i>	kétlevelű sarkvirág
mjehurasta vodena stupica	<i>Aldrovanda vesiculosa</i>	aldrovanda
močvarna kaljužnica	<i>Caltha palustris</i>	mocsári gólyahir
močvarna kruščika	<i>Epipactis palustris</i>	mocsári nőszőfű
močvarna preslica	<i>Equisetum palustris</i>	mocsári zsurló

<i>hrvatski</i>	<i>latinski</i>	<i>madarski</i>
močvarna rebratica	<i>Hottonia palustris</i>	békaliom
močvarna vlasnjača	<i>Poa palustris</i>	mocsári perje
močvarna zelenka	<i>Thelypteris palustris</i>	tőzeg páfrány
močvarni čistac	<i>Stachys palustris</i>	mocsári tisztesfű
močvarni nezaboravak	<i>Myosotis palustris</i>	mocsári nefelejcs
močvarni šaš	<i>Carex acutiformis</i>	posvány sás
močvarni staračac	<i>Senecio paludosus</i>	mocsári aggófű
obalna šašuljica	<i>Calamagrostis pseudophragmites</i>	parti nádtippán
obalni šaš	<i>Carex riparia</i>	parti sás
obična borovica	<i>Juniperus communis</i>	boróka
obična kozokrvina	<i>Lonicera caprifolium</i>	jerikói lonc
obična kurika	<i>Euonymus europaeus</i>	csíkos kecskerágó
obična tratinčica	<i>Bellis perennis</i>	százsorszép
obična udikovina	<i>Viburnum opulus</i>	kányabangita
obična vlasulja	<i>Festuca pratensis</i>	réti csenkesz
obični borak	<i>Hippuris vulgaris</i>	vizi-lófark
obični grab	<i>Carpinus betulus</i>	gyertyán
obični protivak	<i>Lysimachia vulgaris</i>	közönséges lizinka
obični žabočun	<i>Alisma plantago aquatica</i>	vizi hidór
okruglolisni plavun	<i>Nymphoides peltata</i>	tündérfátyol
orašac	<i>Trapa natans</i>	sulyom
panonski jasen	<i>Fraxinus angustifolia susp. pannonica</i>	magyar kőris
paražina	<i>Chara sp.</i>	csillárka moszat
paskvica	<i>Solanum dulcarnara</i>	ebszőlő
pepeljasta vrba	<i>Salix elaeagnos</i>	hamvas fűz
pjegava mrtva kopriva	<i>Lamium maculatum</i>	foltos árvacsalán
pješčarski trputac	<i>Plantago arenaria</i>	homoki útifű
planinska čuvarkuća	<i>Sempervivum tectorum</i>	házi kövirózsa
plivajuća neparka	<i>Salvinia natans</i>	rucaöröm
plivajući mriješnjak	<i>Potamogeton natans</i>	bodros békaszőlő
plućni srčanik	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	kornistárnics
podvodna vodena leća	<i>Lemna trisulca</i>	keresztes békalence
poljski brijest	<i>Ulmus campestris</i>	mezei szil
poljski javor	<i>Acer campestris</i>	mezei juhar
potopljen rogolist, roščika	<i>Ceratophyllum demersum</i>	érdes tócsagaz
proljetni jaglac	<i>Primula veris</i>	tavaszi kankalin
purpurna vrbica	<i>Lythrum salicaria</i>	réti füzény
puzavi žabnjak	<i>Ranunculus repens</i>	küsző boglárka
rahlócvtjni kačun	<i>Orchys laxiflora subsp. elegans</i>	mocsári kosbor
rakita	<i>Salix purpurea</i>	csigolyafűz
rani jaglac	<i>Primula vulgaris</i>	szártalan kankalin
razgranjeni ježinac	<i>Sparganium erectum</i>	ágas békabuzogány
razmaknuti šaš	<i>Carex distans</i>	réti sás
rezac	<i>Stratiotes aloides</i>	kolokán
rumenika drijemnina	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	réti kakukszegfű
širokolisna kruščika	<i>Epipactis helleborinae</i>	széleslevelű nőszőfű
širokolisni rogoz	<i>Typha latifolia</i>	széleslevelű gyékény
siva joha	<i>Alnus incana</i>	hamvas éger
siva vrba	<i>Salix cinerea</i>	rekettyefűz
srebrnolisna lipa	<i>Tilia tomentosa</i>	ezüsthárs
štitasti vodoljub	<i>Butomus umbellatus</i>	virágkása
suličasti trputac	<i>Plantago lanceolata</i>	lándzsás útifű
šumska kokoška	<i>Neottia nidus-avis</i>	madárfészek kosbor
šumska paprat	<i>Dryopteris filix-mas</i>	erdei pajzsika
šumski cecelj	<i>Oxalis acetosella</i>	madársóska
šuplja šupaljka	<i>Corydalis cava</i>	odvas keltike
svib	<i>Cornus sanguinea</i>	veresgyűrűs som
tankolisni žabnjak	<i>Batrachium trichophyllum</i>	hínáros vízboglárka
treperavi brijest	<i>Ulmus laevis</i>	vénic szil
trnina	<i>Prunus spinosa</i>	kökény
trobridi oblič	<i>Scirpus triquetar</i>	háromélű káka
trolisna šumarica	<i>Anemone trifolia</i>	hármalevelű szellőrózsa
trstasti blještac	<i>Phalaroides arundinaceum</i>	pántlikafű
uskolisni rogoz	<i>Typha angustifolia</i>	keskenylevelű gyékény
velika mrtva kopriva	<i>Lamium orvala</i>	poók árvacsalán
velika pukovica	<i>Peucedanum verticillatum</i>	magasszárú kocsord

Rječnik: Nabranje po vrstama

hrvatski	latinski	mađarski
velika sladika (pirevina)	<i>Glyceria maxima</i>	tavi harmatkása
velika šumarica	<i>Anemone silvestris</i>	berki szellőrózsa
veliki žabnjak	<i>Ranunculus lingua</i>	nádi boglárka
viseći šaš	<i>Carex pseudocyperus</i>	villas sás
višekorijenska barska leća	<i>Spirodela polyrrhiza</i>	bojtos békalencse
vodena metvica	<i>Mentha aquatica</i>	vízimentá
vodena perunika	<i>Iris pseudacorus</i>	mocsári nőszírom
vrbolisna suručica	<i>Spirea salicifolia</i>	fűzevelű gyöngyvirág
žablji sit	<i>Juncus bufonius</i>	békasziattyó
žabogriz	<i>Hydrocharis morsus ranae</i>	békatutaj
zamijenjeni ovsik	<i>Bromus commutatus</i>	bókoló rozsнок
žestik	<i>Acer tataricum</i>	tatárjuhár
zimska preslica	<i>Equisetum hyemale</i>	téli zsurló
zlatica	<i>Ficaria verna</i>	salátaboglárka
žljezdasti nedirak	<i>Impatiens glandulifera</i>	bíbor nebáncsvirág
žljezdasti pajasen	<i>Ailanthus altissima</i>	bálványfa
zova	<i>Sambucus nigra</i>	fekete bodza
žuta šumarica	<i>Anemone ranunculoides</i>	bogláros szellőrózsa
žuti lokvanj	<i>Nuphar luteum</i>	vízitök
MEKUŠCI	MOLLUSCA	PUHATESTŰEK
brdska proždrljivica	<i>Ena montana</i>	hegyi csavarcsiga
kopačevska lisanka	<i>Unio tumidus kopaciensis</i>	kopácsi folyamikagyló
ljepi poklopčar	<i>Pomatias elegans</i>	nyugati ajtócsiga
KUKCI	INSECTA	ROVAROK
borovnicina strizibuba	<i>Semanotus ruscicus</i>	borókakincér
brončani trčak	<i>Carabus cancellatus</i>	ragyás futrinka
danje paunče	<i>Inachis io</i>	nappali pávaszem
dravski regoč	<i>Stylurus (=Gomphus) flavipes</i>	sárgalábú szitakötő
dravski tular	<i>Platyphylax frauenfeldi</i>	drávi tegzes
frejereva preljevalica	<i>Apatura metis</i>	magyar színjászólepke
granulirani brončani trčak	<i>Carabus granulatus</i>	mezei futrinka
jasno-zelena žurica	<i>Carabus ulrichi</i>	rezes futrinka
jelenak	<i>Lucanus cervus</i>	szarvasbogár
kožasti trčak	<i>Carabus coriaceus</i>	bőrfutrinka
lastin rep	<i>Papilio machaon</i>	fecskefarkú lepke
ljepokrili admirál	<i>Vanessa atalanta</i>	atalantalepke
mala preljevalica	<i>Apatura ilia</i>	kis színjászólepke
mali jelenak	<i>Dorcus parallelipipedus</i>	kis szarvasbogár
borovnicina strižibuba	<i>Aromia moschata</i>	pézsmacincér
nosati skakavac	<i>Acrida hungarica</i>	sisakos sáska
nosorožac	<i>Oryctes nasicornis</i>	orszarvúbogár
potočni regoč	<i>Onychogomphus forcipatus</i>	csermely szitakötő
prugasto jedarce	<i>Iphiclides podalirius</i>	kardfarkú pillangó vagy kardoslepke
rogati regoč	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	erdei szitakötő
uskršnji leptir	<i>Zerithya polyxena</i>	farkasalmalepke
velika hrastova strižibuba	<i>Cerambyx cerdo</i>	nagy hőscincér
velika preljevnica	<i>Apatura iris</i>	nagy színjászólepke
veliki livadni plavac	<i>Maculinea teiuis</i>	vérfű-hangyaboglárka
veliko noćno paunče	<i>Saturnia pyri</i>	nagy pávaszem
zagasiti livadni plavac	<i>Maculinea nausithous</i>	zanótboglárka
RIBE	PISCES	HALAK
amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i>	amur
babuška	<i>Carassius gibelio</i>	ezüstkárász
balavac	<i>Gymnocephalus cernuus</i>	vágó durbincs
balonijev balavac	<i>Gymnocephalus baloni</i>	széles durbincs
barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>	mocsári teknős
bijeli glaváš	<i>Hypophthalmichthys nobilis</i>	pettyes busa
brkica	<i>Barbatula barbatula</i>	kövi csík
crnka	<i>Umbra krameri</i>	lápi póc
crvenperka	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	vörösszárnyú keszeg
deverika	<i>Abramis brama</i>	dévérkeszeg
gavčica	<i>Rhodeus sericeus</i>	szivárványos ökle
grgeč	<i>Perca fluviatilis</i>	sügér
jesetra	<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>	vágó tok
kečiga	<i>Acipenser ruthenus</i>	kecsege
klen	<i>Leuciscus cephalus</i>	domolykó

hrvatski	latinski	mađarski
linjak	<i>Tinca tinca</i>	compó
mali vretenac	<i>Zingel streber</i>	német bucó
manjić	<i>Lota lota</i>	menyhal
mrena	<i>Barbus barbus</i>	márna
patuljasti somić	<i>Ameiurus nebulosus</i>	törpeharcsa
peš	<i>Cottus gobio</i>	botos köllönte
piškur	<i>Misgurnus fossilis</i>	réti csik
plotica	<i>Rutilus pigus virgo</i>	leánykancér
podust	<i>Chondrostoma nasus</i>	paduc
prugasti balavac	<i>Gymnocephalus schraetser</i>	selymes durbincs
šaran	<i>Cyprinus carpio</i>	ponty
sim	<i>Acipenser nudiiventris</i>	sima tok
smuđ	<i>Sander lucioperca</i>	süllő
smuđ kamenjak	<i>Sander volgensis</i>	kősüllő
som	<i>Silurus glanis</i>	harcsa
štuka	<i>Esox lucius</i>	csuka
sunčanica	<i>Lepomis gibbosus</i>	naphal
tankorepa krkuš	<i>Gobio uroscopus</i>	felpillantó küllő
ukrajinska paklara	<i>Eudontomyzon mariae</i>	dunai ingola
veliki vretenac	<i>Zingel zingel</i>	magyar bucó
vijun	<i>Cobitis elongatoides</i>	vágó csik
VODOZEMCI	AMPHIBIA	KÉLTÉLTŰEK
češnj	<i>Pelobates fuscus</i>	barna ásobéka
crveni mukač	<i>Bombina bombina</i>	vöröshasú unka
gatalinka	<i>Hyla arborea</i>	zöld levelibéka
jestiva zelena žaba	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	kecskebéka
mala zelena žaba	<i>Pelophylax lessonae</i>	kis tavibéka
mali vodenjak	<i>Lissotriton vulgaris</i>	pettyes göte
močvarna smeđa žaba	<i>Rana arvalis</i>	mocsári béka
obični zelembač	<i>Lacerta viridis</i>	zöld gyík
podunavski vodenjak	<i>Triturus dobrogicus</i>	dunai göte
sljepić	<i>Anguis fragilis</i>	lábatlan gyík
smeđa krastača	<i>Bufo bufo</i>	barna varangy
šumska smeđa žaba	<i>Rana dalmatina</i>	erdei béka
velika zelena žaba	<i>Pelophylax ridibundus</i>	tavibéka
veliki vodenjak	<i>Triturus cristatus</i>	tarajos göte
zelena krastača	<i>Epidalea viridis</i>	zöld varangy
GMAZOVI	REPTILIA	HŰLLŐK
bjelica	<i>Zamenis longissima</i>	erdei sikló
bjelouška	<i>Natrix natrix</i>	vízisikló
livadna gušterica	<i>Lacerta agilis</i>	fürge gyík
ribarica	<i>Natrix tessellata</i>	kockás sikló
smukulja	<i>Coronella austriaca</i>	rézisikló
stepski guž	<i>Dolichophis caspius</i>	haragos sikló
PTICE	AVES	MADARAK
batokljun	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	meggyvágó
bijela pastirica	<i>Motacilla alba</i>	barázdabillegető
bijela roda	<i>Ciconia ciconia</i>	fehér gólya
bijeli ronac	<i>Mergus albellus</i>	kis bukó
bjelovrata muharica	<i>Ficedula albicollis</i>	örvös légykapó
bregunica	<i>Riparia riparia</i>	partifecske
brgljez	<i>Sitta europaea</i>	csuszka
bukavac	<i>Botaurus stellaris</i>	bölbömbika
bukoč	<i>Pandion haliaetus</i>	halászsas
čaplja danguba	<i>Ardea purpurea</i>	vörös gém
čapljica voljak	<i>Ixobrychus minutus</i>	törpegém
čavka	<i>Corvus monedula</i>	csóka
češljugar	<i>Carduelis carduelis</i>	tengelic
čiopa	<i>Apus apus</i>	sarlósfecske
čižak	<i>Carduelis spinus</i>	csíz
crna čigra	<i>Chlidonias niger</i>	kormos szerkő
crna lunja	<i>Milvus migrans</i>	barna kánya
crna roda	<i>Ciconia nigra</i>	fekete gólya
crna žuna	<i>Dryocopus martius</i>	fekete harkály
crnoglava sjenica	<i>Parus palustris</i>	barátcinege
crnokapa grmuša	<i>Sylvia atricapilla</i>	barátposzáta

Rječnik: Nabranje po vrstama

hrvatski	latinski	mađarski
crnokrila prutka	<i>Tringa ochropus</i>	erdei cankó
crvena lunja	<i>Milvus milvus</i>	vörös kánya
crvendać	<i>Erythacus rubecula</i>	vörösbegy
crvenoglavi djetlić	<i>Dendrocygna medius</i>	közép fakopáncs
crvenokljuni labud	<i>Cygnus olor</i>	bütykös hattyú
čubasti gnjurac	<i>Podiceps cristatus</i>	búbos vöcsök
čvorak	<i>Sturnus vulgaris</i>	seregély
divlja guska	<i>Anser anser</i>	nyári lúd
divlja patka	<i>Anas platyrhynchos</i>	tőkés réce
drozd bravenjak	<i>Turdus pilaris</i>	fenyőrigó
drozd imelaš	<i>Turdus viscivorus</i>	léprigó
đugorepa sjenica	<i>Aegithalos caudatus</i>	őszapó
eja livadarka	<i>Circus pygargus</i>	hamvas rétihéja
eja močvarica	<i>Circus aeruginosus</i>	barna rétihéja
eja strnjarica	<i>Circus cyaneus</i>	kékes rétihéja
fazan	<i>Phasianus colchicus</i>	fácán
gaćac	<i>Corvus frugilegus</i>	vetési varjú
gak	<i>Nycticorax nycticorax</i>	bakcsó
gavran	<i>Corvus corax</i>	holló
golub grivnjaš	<i>Columba palumbus</i>	örvös galamb
grlica	<i>Streptopelia turtur</i>	vadgerle
gugutka	<i>Streptopelia decaocto</i>	balkáni gerle
guska glogovnjača	<i>Anser fabalis</i>	vetési lúd
jastreb	<i>Accipiter gentilis</i>	héja
juričica	<i>Carduelis cannabina</i>	kenderike
kobac	<i>Accipiter nisus</i>	karvaly
kos	<i>Turdus merula</i>	fekete rigó
kosac	<i>Crex crex</i>	haris
kržulja	<i>Anas crecca</i>	csörgő réce
kugara	<i>Bombycilla garrulus</i>	csonttollú
kukavica	<i>Cuculus canorus</i>	kakukk
kukmasta ševa	<i>Galerida cristata</i>	búbospacsirta
kukuvija	<i>Tyto alba</i>	gyöngybagoly
kulik sljepčič	<i>Charadrius dubius</i>	kis lile
lastavica	<i>Hirundo rustica</i>	füsti fecske
leganj	<i>Caprimulgus europaeus</i>	lappantyú
lisasta guska	<i>Anser albifrons</i>	nagy lilik
liska	<i>Fulica atra</i>	szárcsa
mala bijela čaplja	<i>Egretta garzetta</i>	kis kócsag
mala čigra	<i>Sterna albifrons</i>	kis csér
mala ušara	<i>Asio otus</i>	erdei fülesbagoly
mali gnjurac	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	kis vöcsök
mali kormoran	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	kis károkaton
mlakuša	<i>Gallinula chloropus</i>	vízityúk
obična čigra	<i>Sterna hirundo</i>	küszvágó csér
orao krstaš	<i>Aquila heliaca</i>	parlagi sas
palčić	<i>Troglodytes troglodytes</i>	ökörzem
patka batoglavica	<i>Bucephala clangula</i>	kerceréce
patka njorka	<i>Aythya nyroca</i>	cigányréce
pčelarica	<i>Merops apiaster</i>	gyurgyalag
piljak	<i>Delichon urbicum</i>	molnárfecske
pjeđavi cvrčić	<i>Locustella naevia</i>	réti tücsökmadár
plavetna sjenica	<i>Parus caeruleus</i>	kék cinege
poljska ševa	<i>Alauda arvensis</i>	mezei pacsirta
poljski vrbac	<i>Passer montanus</i>	mezei veréb
prepelica	<i>Coturnix coturnix</i>	fűj
pupavac	<i>Upupa epops</i>	búbosbanka
riječni galeb	<i>Larus ridibundus</i>	dankasirály
rusi svračak	<i>Lanius collurio</i>	tövisszűrő gébics
siva čaplja	<i>Ardea cinerea</i>	szürke gém
siva grmuša	<i>Sylvia borin</i>	kerti poszáta
siva štijoka	<i>Porzana parva</i>	kis vízcinege
siva vrana	<i>Corvus cornix</i>	dolmányos varjú
sivi čuk	<i>Athene noctua</i>	kuvík
sivi sokol	<i>Falco peregrinus</i>	vándorsólyom
sjenica mošnjarka	<i>Remiz pendulinus</i>	fűgőcinege

hrvatski	latinski	mađarski
sjeverna zeba	<i>Fringilla montifringilla</i>	fenyőpinty
škanjac	<i>Buteo buteo</i>	egerészölyv
škanjac gačaš	<i>Buteo lagopus</i>	gatyás ölyv
škanjac osaš	<i>Pernis apivorus</i>	darázsölyv
slavuj	<i>Luscinia megarhynchos</i>	fülemüle
šljuka	<i>Scolopax rusticola</i>	erdei szalonka
šljuka kokošica	<i>Gallinago gallinago</i>	sárszalonka
šojka	<i>Garrulus glandarius</i>	szajkó
sokol lastavičar	<i>Falco subbuteo</i>	kabasólyom
štekavac	<i>Haliaeetus albicilla</i>	rétisas
stepski sokol	<i>Falco cherrug</i>	kersecsensólyom
šumska crvenrepka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	kerti rozsdafarkú
šumska sova	<i>Strix aluco</i>	macskabagoly
svraka	<i>Pica pica</i>	szarka
trstenjak rogozar	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	foltos nádi poszáta
velika bijela čaplja	<i>Egretta alba</i>	nagy kócsag
velika sjenica	<i>Parus major</i>	széncinege
velika strnadica	<i>Miliaria calandra</i>	sordély
veliki cvrčič	<i>Locustella luscinioides</i>	nádi tücsökmadár
veliki djetlič	<i>Dendrocopos major</i>	nagy fakopáncs
veliki trstenjak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	nádirigó
veliki vranac	<i>Phalacrocorax carbo</i>	nagy kárókatona
vijoglav	<i>Jynx torquilla</i>	nyaktekercs
vivak	<i>Vanellus vanellus</i>	bíbic
vjetruša	<i>Falco tinnunculus</i>	vörös vércse
vlastelica	<i>Himantopus himantopus</i>	gólyatölcs
vodomar	<i>Alcedo atthis</i>	jégmadár
vrabac	<i>Passer domesticus</i>	házi veréb
vuga	<i>Oriolus oriolus</i>	sárgarigó
zeba	<i>Fringilla coelebs</i>	erdei pinty
zelena žuna	<i>Picus viridis</i>	zöld küllő
zelendur	<i>Carduelis chloris</i>	zöldike
zimovka	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	süvöltő
žličarka	<i>Platalea leucorodia</i>	kanalásgémek
žuta čaplja	<i>Ardea ralloides</i>	üstökös gém
zviždara	<i>Anas penelope</i>	fütyülő réce
SISAVCI	MAMMALIA	EMLŐSÖK
bizamski štakor	<i>Ondatra zibethicus</i>	pézma pocok
dabar	<i>Castor fiber</i>	hód
divlja mačka	<i>Felis silvestris</i>	vadmacska
dvobojna rovka	<i>Crocidura leucodon</i>	mezei cickány
eurazijski jazavac	<i>Meles meles</i>	borz
jelen lopatar	<i>Dama dama</i>	dámszarvas
krtica	<i>Talpa europaea</i>	vakondok
kućni miš	<i>Mus musculus</i>	házi egér
kućni štakor	<i>Rattus rattus</i>	házi patkány
kuna bjelica	<i>Martes foina</i>	nyest
kuna zlatica	<i>Martes martes</i>	nyuszt
lasica	<i>Mustela nivalis</i>	menyét
lisica	<i>Vulpes vulpes</i>	vörös róka
močvarni šišmiš	<i>Myotis dasycneme</i>	tavi denevér
obična srna	<i>Capreolus capreolus</i>	őz
obični jelen	<i>Cervus elaphus</i>	gímszarvas
poljska voluharica	<i>Microtus arvalis</i>	mezei pocok
puh lješnikar	<i>Muscardinus avellanarius</i>	mogyorós pele
resasti šišmiš	<i>Myotis nattereri</i>	horgasszörű denevér
ridi šišmiš	<i>Myotis emarginatus</i>	csonkafülű denevér
riječni šišmiš	<i>Myotis daubentoni</i>	vízi denevér
širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>	pisze denevér
smeđi dugoušan	<i>Plecotus auritus</i>	barna hosszúfűlű denevér
tvor	<i>Mustela putorius</i>	közönséges görény
vidra	<i>Lutra lutra</i>	vidra
vjeverica	<i>Sciurus vulgaris</i>	közönséges mókus
vodena voluharica	<i>Arvicola amphibius</i>	közönséges kőzapocok
zerdav, velika lasica ili hermelin	<i>Mustela erminea</i>	hermelin
zlatni čagalj	<i>Canis aureus</i>	aranysakál

Felelős kiadó: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság,
Závoczký Szabolcs igazgató
Szöveg: Rózsa Anita
Szerkesztő: Rózsa Anita, Wodtke Szilvia
Szakmai lektor: Purger Dragica, Purger J. Jenő
(Pécsi Tudományegyetem)
mr.sc. Nataša Turić
(University of Josip Juraj Strossmayer in Osijek
Department of Biology)
Maja Bračun (Zeleni Osijek)
Fordító: Purger Dragica
Térkép: Ujvári Zsolt (DDNPI)
Fotók: DDNPI archívum, Zeleni Osijek archívum,
Borián György, Buchert Eszter, Felső Barnabás,
Fenyősi László, Gergely Tibor, Horváth Katalin,
Komlós Attila, Máté Bence, Rózsa Anita,
Temesi Andrea, Völgyi Sándor

Tördelés: Szalai Miklós (Effekt-Art Bt.)
Nyomda: Duplex Rota Nyomdaipari és Szolgáltató Kft.

Készült az IPA Határon Átnyúló Együttműködési
Program támogatásával.

Minden jog fenntartva!

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: +36 (72) 517 200 • Fax: +36 (72) 517 229
dunadrava@ddnp.kvvm.hu
www.ddnp.hu

Pécs, 2011.

Izdavač: Uprava Nacionalnog Parka Dunav-Drava
Za izdavača: Szabolcs Závoczký direktor
Tekst: Anita Rózsa
Urednik: Anita Rózsa, Szilvia Wodtke
Stručni lektor: Dragica Purger, Jenő J. Purger
(University of Pécs)
mr.sc. Nataša Turić
(University of Josip Juraj Strossmayer in Osijek
Department of Biology)
Maja Bračun (Zeleni Osijek)
Prijevod: Dragica Purger
Karta: Ujvári Zsolt (DDNPI)
Fotografije: DDNPI arhiv, Zeleni Osijek arhiv,
György Borián, Eszter Buchert, Barnabás Felső,
László Fenyősi, Tibor Gergely, Katalin Horváth,
Attila Komlós, Bence Máté, Anita Rózsa,
Andrea Temesi, Sándor Völgyi

Prijelom: Miklós Szalai (Effekt-Art Bt.)
Tisak: Duplex Rota Nyomdaipari és Szolgáltató Kft.

Objavljivanje ovog izdanja omogućeno je uz
financijsku potporu IPA prekograničnog programa.

Sva prava pridržana!

Uprava Nacionalnog Parka Dunav-Drava
7625 Pečuh, Tettye tér 9.
Tel.: +36 (72) 517 200 • Fax: +36 (72) 517 229
dunadrava@ddnp.kvvm.hu
www.ddnp.hu

Pečuh, 2011.